

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างหลักสูตร และการจัดการเรียน การสอนภาคปฏิบัติ ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ประกอบการ ที่มีต่อสภาพ และแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ และนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติของหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ สาขาอาหารและโภชนาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชา ชั้นชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ
- ตอนที่ 2 ผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ
- ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยแบ่งเสนอเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลทั่วไปด้านการสอนภาคปฏิบัติ ของอาจารย์และการฝึกงานของนักศึกษา และส่วนที่ 3 เป็นสภาพการจัดการเรียนการสอนใน ภาพรวมของสาขาวิชา ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ ค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้

- ค่าคะแนนระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มากที่สุด หรือ ข้อความนั้นควรปรับปรุง มากที่สุด
- ค่าคะแนนระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มาก หรือข้อความนั้นควรปรับปรุงมาก
- ค่าคะแนนระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้น ในระดับ ปานกลาง หรือ ข้อความนั้นควรปรับปรุง ปานกลาง
- ค่าคะแนนระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้น ในระดับ น้อย หรือ ข้อความนั้น ควรปรับปรุงน้อย
- ค่าคะแนนระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อยที่สุด หรือ ข้อความนั้น ควรปรับปรุง น้อยที่สุด

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ

โครงสร้างหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของทั้ง 5 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ โชติเวช พระนครใต้ ตาก และภาคใต้ นำเสนอได้เป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ พ.ศ. 2527 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ส่วนที่ 2 แผนการเรียนการสอนตลอดหลักสูตรของทุกวิทยาเขต และส่วนที่ 3 ข้อมูลการฝึกงานของทุกวิทยาเขต ด้านวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ระยะเวลาการฝึกงาน การประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ประมวลสรุปได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

วิชาพื้นฐาน 20 หน่วยกิต	วิชาชีพ (67 หน่วยกิต)			วิชาเลือกเสรี 4 หน่วยกิต	หน่วยกิตรวม 91 หน่วยกิต	เงื่อนไขหลักสูตร
	วิชาแกนคหกรรม ศาสตร์ 15 หน่วยกิต	วิชาชีพเฉพาะสาขา 35 หน่วยกิต	วิชาชีพเลือก 17 หน่วยกิต			
<p>ผู้สำเร็จการศึกษาต้อง เรียนให้ครบ 20 หน่วย กิต โดยเรียนตามหมวด วิชาต่อไปนี้</p> <p>มนุษยศาสตร์และสังคม ศาสตร์ 6 หน่วยกิต ภาษา 9 หน่วยกิต วิทยาศาสตร์ 3 หน่วยกิต พลศึกษา นันทนาการ หรือกิจกรรม 2 หน่วยกิต</p>	<p>ผู้สำเร็จการศึกษา ต้องเรียนวิชาในกลุ่ม นี้ให้ครบ 15 หน่วย กิต</p>	<p>ผู้สำเร็จการศึกษา ต้องเรียนวิชาใน กลุ่มนี้ไม่ต่ำกว่า 35 หน่วยกิต</p>	<p>ผู้สำเร็จการศึกษาต้องเลือกเรียน วิชาในกลุ่มนี้ไม่ต่ำกว่า 17 หน่วย กิต (ไม่เจาะจงสาขางาน) หรือ เลือกสาขางานเฉพาะเพียง 1 สาขาจาก 6 สาขางานต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักโภชนาการและนักกำหนด อาหาร 2. พัฒนาการและเจ้าหน้าที่เคหกิจ เกษตร 3. ผู้สอนอาหารและโภชนาการ 4. ผู้ปฏิบัติอาหารในสถาบันและ ผู้ปฏิบัติงานบริการอาหาร 5. ผู้ประกอบธุรกิจอาหาร 6. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน อุตสาหกรรมอาหาร 	<p>ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถเลือกราย วิชาจากหมวดใด สาขาใดก็ได้ โดย ความเห็นชอบจาก อาจารย์ที่ปรึกษา</p>		<p>นอกจากการศึกษาครบตาม รายวิชาแล้ว ผู้สำเร็จการ ศึกษาจะต้องฝึกงานใน แหล่งประกอบการและ/ หรือฝึกงานเสริมประสพ การณ์เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ อย่างแท้จริง</p>

การรับนักศึกษา รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) เวลาเรียน 2 ปี

จากตารางที่ 5 แสดงว่า โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีจำนวนหน่วยกิตรวม 91 หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดวิชาพื้นฐาน 20 หน่วยกิต หมวดวิชาชั้นในกลุ่มวิชาแกนคหกรรมศาสตร์ 15 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชั้นเฉพาะสาขา 35 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชั้นเลือก 17 หน่วยกิต โดยอาจเลือกเรียนไม่เจาะจงสาขางาน หรือเลือกสาขางานเฉพาะเพียง 1 สาขางาน ซึ่งปรากฏรายละเอียดในเอกสารหลักสูตร ให้อิสระแก่วิทยาเขต ในการพิจารณาจัดการเรียนการสอน หรือวางแผนงานของสาขาวิชาไว้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถและความชำนาญเฉพาะงานนั้น ๆ เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในสาขางานที่สัมพันธ์กับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ สำหรับปีการศึกษา 2531 - 2532 วิทยาเขตทั้งหมดได้จัดการเรียนการสอนแบบทั่วไป ไม่เจาะจงสาขางาน ยกเว้นวิทยาเขตภาคใต้ ได้จัดการเรียนการสอน โดยแยกเป็น 4 สาขางาน คือ สาขางานผู้ประกอบธุรกิจอาหาร ผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม นักโภชนาการและนักกำหนดอาหาร นักพัฒนาการและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ซึ่งแต่ละสาขางานจะต้องเลือกรายวิชาสำหรับการเรียนในหมวดวิชาชั้นเลือกสัมพันธ์กับสาขางานของตน และต้องเลือกเรียนในหมวดวิชาเลือกเสรี 4 หน่วยกิต จึงจะครบ 91 หน่วยกิต ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นอกจากนี้ นักศึกษาจะต้องผ่านการฝึกงานนอกสถาบันในสถานประกอบการเพื่อให้ปฏิบัติงานได้ จึงจะถือว่าสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร โดยการจัดการฝึกงานขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ซึ่งแต่ละวิทยาเขตเป็นผู้กำหนด

2. แผนการเรียน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการเรียนตลอดหลักสูตร ปรากฏรายละเอียดในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาอาหารและโภชนาการ พ.ศ. 2527 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งได้จัดแผนการเรียนเสนอแนะสำหรับวิทยาเขตที่ให้การศึกษานอกหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ สาขาอาหารและโภชนาการ ส่วนแนวทางปฏิบัติจะให้อิสระแก่วิทยาเขตต่าง ๆ ในการพิจารณาจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อไป ในแต่ละวิทยาเขตจึงได้จัดทำแผนการเรียนตลอดหลักสูตรเฉพาะของวิทยาเขตเอง มีผลทำให้เกิดความแตกต่างด้านรายวิชา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารของแต่ละวิทยาเขตในเรื่องแผนการเรียนสาขาอาหารและโภชนาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีการศึกษา 2531-3532 สรุปรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 แผนการเรียนเสนอแนะในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาอาหารและโภชนาการ

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมงเรียน			
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	นอกห้องเรียน	
<u>ปีการศึกษาที่ 1 ภาคเรียนที่ 1</u>						
<u>วิชาพื้นฐาน</u>						
นว.1161	อนินทรีย์เคมี	3	2	3	2	
พท.1101	กิจกรรม 1	1	1	2	1	
<u>วิชาแกนคหกรรมศาสตร์</u>						
คท.0101	ปฐมนิเทศคหกรรมศาสตร์	2	2	0	2	
คท.2101	การปรับปรุงบุคลิกภาพ	2	2	0	2	
คท.2102	อุปกรณ์งานบ้าน	2	1	2	1	
<u>วิชาชั้นเฉพาะสาขา</u>						
คอ.1101	หลักการประกอบอาหาร	3	2	3	2	
คอ.1102	อาหาร1(อาหารครอบครัว)	3	2	3	2	
คอ.2101	โภชนาการ	3	2	3	2	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมงเรียน		
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	นอกห้องเรียน
คอ.4101	สุขาภิบาลอาหาร	2	2	0	2
คอ.3102	สรีรวิทยา	3	3	0	3
	รวม	24	18	17	20
<u>ปีการศึกษาที่ 1 ภาคเรียนที่ 2</u>					
วิชาขั้นพื้นฐาน					
พภ.1101	ภาษาไทย	3	2	2	2
พภ.1102	กิจกรรม 2	1	0	2	1
วิชาแกนคหกรรมศาสตร์					
คท.0102	เคมีคหกรรม	3	2	3	2
คท.2103	เศรษฐศาสตร์ครอบครัว	2	2	0	2
วิชาชั้นเฉพาะสาขา					
คอ.1103	อาหาร2 (อาหารนานาชาติ)	3	2	3	2
คอ.1104	อาหาร3 (การจัดอาหารในสถาบัน)	3	2	3	2
คอ.2103	โภชนบำบัด	3	2	3	2
วิชาชั้นเลือก					
	รวม	22	12 ⁺	17 ⁺	13 ⁺
<u>ปีการศึกษาที่ 2 ภาคเรียนที่ 1</u>					
วิชาพื้นฐาน					
พม.2001	จิตวิทยา	3	3	0	3
พส.1006	ชุมชนกับการพัฒนา	3	3	0	3
พภ.2101	ภาษาอังกฤษ 1	3	2	2	2
วิชาแกนคหกรรมศาสตร์					
คท.2104	ครอบครัวสัมพันธ์	2	2	0	2

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	จำนวนชั่วโมงเรียน		
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	นอกห้องเรียน
วิชาชั้นเฉพาะสาขา					
คอ.1205	อาหาร 4 (ถนอมอาหาร)	3	2	3	2
คอ.3201	เคมีอาหาร	3	2	3	2
คอ.4204	การทดลองอาหาร	3	2	3	2
	วิชาชั้นเลือก	4	-	-	-
	รวม	24	16 ⁺	11 ⁺	16 ⁺
ปีการศึกษาที่ 2 ภาคเรียนที่ 2					
วิชาชั้นพื้นฐาน					
นภ.2102	ภาษาอังกฤษ 2	3	2	3	2
วิชาแกนคหกรรมศาสตร์					
คท.2205	การจัดการบ้านเรือน	2	2	0	2
วิชาชั้นเฉพาะสาขา					
คอ.4206	การฝึกงานอาหารและโภชนาการ	3	1	6	2
	วิชาชั้นเลือก	9	-	-	-
	วิชาเลือกเสรี	4	-	-	-
	รวม	21 ⁺	5 ⁺	8 ⁺	6 ⁺
	รวม 4 ภาคการศึกษา	91 ⁺	51 ⁺	53 ⁺	55 ⁺

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาแผนการเรียนเสนอแนะในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาอาหารและโภชนาการ พบว่าหลักสูตรเสนอแนะให้จัดการเรียนการสอนตามหมวดวิชา มีหน่วยกิต รวม 91 หน่วยกิต โดยลงทะเบียนภาคเรียนละ 21-24 หน่วยกิต ในกรณีที่เรียนมากกว่า 91 หน่วยกิต คือ ลงทะเบียนเรียนในกลุ่มวิชาชั้นเลือก และหมวดวิชาเลือกเสรี มากกว่าที่กำหนดในหลักสูตร นอกจากนี้ ได้มีการแบ่งชั่วโมงเรียนด้านทฤษฎีปฏิบัติ และนอกห้องเรียน ซึ่งมีเกณฑ์การจัดชั่วโมงเรียนภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ เท่ากับ 1 หน่วยกิต ชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติ 2-3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ เท่ากับ 1 หน่วยกิต ชั่วโมงเรียนนอกห้องเรียนจัดตามความเหมาะสม การกำหนดชั่วโมงเรียนในแผนการเรียนเสนอแนะ ได้กำหนดไว้ชัดเจนในหมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ เฉพาะกลุ่มวิชาแกนคหกรรมศาสตร์ กลุ่มวิชาชั้นเฉพาะสาขา ยกเว้น กลุ่มวิชาชั้นเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรี มิได้กำหนดชั่วโมงเรียนไว้ เนื่องจากนักศึกษาจากทุกวิทยาเขตมีอิสระในการเลือกเรียนได้ทุกรายวิชาในกลุ่ม และหมวดวิชาดังกล่าว โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและวิทยาเขต

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รหัสและ รายชื่อวิชา	เทคนิคกรุงเทพ (หน่วยกิต)				โชติเวช (หน่วยกิต)				พระนครใต้ (หน่วยกิต)				ตาก (หน่วยกิต)			
	1/1	1/2	2/1	2/2	1/1	1/2	2/1	2/2	1/1	1/2	2/1	2/2	1/1	1/2	2/1	2/2
คอ. 4003 อุปกรณ์งานอาหาร											2					
คอ. 4005 ชูรกิจอาหาร								2								
คอ. 4008 ศิลปการตกแต่ง อาหาร								2		2						
คท. 3003 ศิลปประดิษฐ์ 2																3
คท. 3004 แกะสลัก				*3			3									
คท. 3015 การประดิษฐ์ เครื่องใช้ในบ้าน																3
คท. 3102 ศิลปประดิษฐ์																
คท. 4201 เทคนิคการสาธิต								2								
** ภาษาอังกฤษ				**2												
** ภาษาญี่ปุ่น				**2												
หน่วยกิตรวมแต่ละภาคเรียน	-	-	10	12	-	5	7	10	2	2	7	11	-	5	5	13
				-13												
หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	22-23				22				22				23			

** ใช้รหัสวิชาของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

* เป็นรายวิชาที่วิทยาเขตจัดให้นักศึกษาเลือกเรียนเพียง 3 ใน 6 รายวิชา

จากตารางที่ 7 แสดงว่าวิทยาเขตทั้ง 4 แห่ง จัดให้นักศึกษาลงทะเบียนในกลุ่มวิชาชั้นเลือก และหมวดวิชาเลือกเสรี อยู่ระหว่าง 22-23 หน่วยกิต ภาคและปีที่เรียนส่วนใหญ่ จัดให้เรียนในภาคเรียนที่ 2 ของปีที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ของปีที่ 2 ยกเว้นวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ จัดให้เรียนในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ของปีที่ 2 รายวิชาที่เรียนตรงกันทุกวิทยาเขต คือ เค้กและการแต่งหน้าเค้ก รองลงมา คือ การจัดภัตตาหารเรียนใน 3 วิทยาเขต เป็นที่น่าสังเกตว่าวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ จัดการเรียนการสอนแตกต่างจากวิทยาเขตอื่น คือ ได้จัดแบ่งกลุ่มนักศึกษาเป็น 2 กลุ่ม สำหรับการเรียนในกลุ่มวิชาชั้นเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรี โดยให้เลือกรายวิชาที่กำหนดให้ 3 ใน 6 รายวิชา นอกจากนี้ยังได้จัดให้นักศึกษาลงเรียนในรายวิชาของคณะศึกษาศาสตร์ คือ วิชาภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่นในขณะเดียวกับที่อีก 3 วิทยาเขต เลือกเรียนในรายวิชาของคณะครุศาสตรืเท่านั้น

ตารางที่ 8 รายวิชาและจำนวนหน่วยกิตในกลุ่มวิชาชีพชั้นเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรี
แผนการเรียนของวิทยาเขตภาคใต้ จำแนกตามสาขางาน

รหัสและ รายชื่อวิชา	สาขางาน	ผู้ประกอบการ อาหาร (นก.)				ผู้ปฏิบัติงานใน โรงงานอุตสาหกรรม (นก.)				นักโภชนาการ และนักกำหนด อาหาร (นก.)				พัฒนากรและ เจ้าหน้าที่เคห กิจเกษตร(นก)			
		1/1	1/2	2/1	2/2	1/1	1/2	2/1	2/2	1/1	1/2	2/1	2/2	1/1	1/2	2/1	2/2
คอ. 1006	อาหารจำนวนมาก											3					
คอ. 1011	การจัดภัตตาหาร				3												
คอ. 1012	อาหารไทยโอกาส พิเศษ								3				3				
คอ. 1013	ขนมไทย		2					2								2	
คอ. 1014	อาหารว่าง				2				2				2				
คอ. 1017	อาหารท้องถิ่น		2							2							
คอ. 1022	เครื่องคัมและ ไอศกรีม			2						2							
คอ. 1023	อาหารอบ				3	3											3
คอ. 1024	เค้กและการแต่ง หน้าเค้ก			2				2									2
คอ. 3004	อาหารแปรรูป					2				2							
คอ. 3005	การควบคุมคุณภาพ อาหาร					2				2				2			
คอ. 3006	เทคโนโลยีการ อาหารเบื้องต้น								2				2				2
คอ. 3009	ถั่วและผลิตภัณฑ์							2									2
คอ. 4005	ธุรกิจอาหาร										2					2	
คอ. 4007	เคหกิจเกษตร															2	
คท. 3011	การเขียนลวดลาย ด้วยสี		3												3		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รหัสและ รายชื่อวิชา	สาขางาน ผู้ประกอบธุรกิจ อาหาร (นก.)				ผู้ปฏิบัติงานใน โรงงานอุตสาหกรรม (นก.)				นักโภชนาการ และนักกำหนด อาหาร (นก.)				พัฒนากรและ เจ้าหน้าที่เคห กิจเกษตร(นก)			
	1/1	1/2	2/1	2/2	1/1	1/2	2/1	2/2	1/1	1/2	2/1	2/2	1/1	1/2	2/1	2/2
คท. 3002 ศิลปประดิษฐ์ 1 * โสตทัศนศึกษา			2								2					
				2			2					2				2
รวมหน่วยกิตแต่ละภาคเรียน	-	7	6	10	-	7	6	11	-	6	7	9	-	7	6	11
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	23				24				22				24			

* ใช้รหัสวิชาของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

จากตารางที่ 8 แสดงว่าวิทยาเขตภาคใต้จัดการเรียนการสอนแตกต่างจากวิทยาเขตอื่น โดยเสนอกลุ่มวิชาสำหรับนักศึกษาที่สนใจเรียนเป็นสาขางานเฉพาะแบ่งออกเป็น 4 สาขางาน คือ สาขางานผู้ประกอบธุรกิจอาหาร สาขางานผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม สาขางานนักโภชนาการและนักกำหนดอาหาร และสาขางานพัฒนากรและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร โดยแต่ละสาขางาน ลงทะเบียนในกลุ่มวิชาชั้นเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรี อยู่ระหว่าง 22-24 หน่วยกิต ภาคและปีที่เรียนอยู่ใน ภาคเรียนที่ 2 ของปีที่ 1 และภาคเรียนที่ 1 และ 2 ของปีที่ 2 รายวิชาที่เรียนตรงกันทั้ง 4 สาขางาน คือ วิชาโสตทัศนศึกษา ซึ่งเป็นรายวิชาของคณะศึกษาศาสตร์ นับว่าเป็นอีกวิทยาเขตหนึ่งที่นักศึกษาลงเรียนในรายวิชาของคณะอื่น เช่นเดียวกับวิทยาเขตเทคโนโลยีการเกษตร

ตารางที่ 9 จำนวนหน่วยกิตและชั่วโมงการเรียนภาคปฏิบัติในกลุ่มวิชาชีพเลือก และหมวดวิชาเลือกเสรี จำแนกตามวิทยาเขต

หมวด/กลุ่มวิชา วิทยาเขต	วิชาชีพเฉพาะสาขา		วิชาชีพเลือก		วิชาเลือกเสรี		รวม	
	นก.	ชม. เรียน ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	นก.	ชม. เรียน ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	นก.	ชม. เรียน ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	นก.	ชม. เรียน ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)
เทคนิคกรุงเทพ	35	33	22- 23	24	4-5	3	61- 63	60
โชติเวช	35	33	17	15	5	5	57	53
พระนครใต้	35	33	13	3	7	9	55	45
ตาก	35	33	17	21	6	6	58	60
ภาคใต้								
-สาขางานผู้ประกอบ ธุรกิจอาหาร	35	33	18	23	5	5	58	61
-สาขางานผู้ปฏิบัติงานใน โรงงานอุตสาหกรรม	35	33	18	21	5	5	58	59
-สาขางานนักโภชนาการ และนักกำหนดอาหาร	35	33	18	15	4	4	57	52
-สาขางานพัฒนาการและ เจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร	35	33	19	14	5	5	59	52

จากตารางที่ 9 จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียน ในปีการศึกษา 2531-2532 อยู่ระหว่าง 55-63 หน่วยกิต ชั่วโมงการเรียนภาคปฏิบัติอยู่ระหว่าง 45-61 หน่วยกิต โดยทุกวิทยาเขตจัดให้เรียนในกลุ่มวิชาชีพเฉพาะสาขาตามข้อกำหนดของหลักสูตร สำหรับกลุ่มวิชาชีพเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรี วิทยาเขตสามารถจัดให้นักศึกษาลงเรียนได้ตามความเหมาะสม โดยเหตุนี้จึงพบความแตกต่างกันระหว่างวิทยาเขต ในด้านหน่วยกิตรวมของรายวิชาที่มีภาคปฏิบัติตลอดจนชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติด้วย ดังจะเห็นได้ว่าวิทยาเขตที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนภาคปฏิบัติมากที่สุด คือ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ โดยลงทะเบียนเรียนรวม 61-63 หน่วยกิต มีชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติอยู่ถึง 60 ชั่วโมงในขณะเดียวกันที่มีนักศึกษาของวิทยาเขตพระนครใต้ ลงทะเบียนในกลุ่มและหมวดวิชาดังกล่าวเพียง 55 หน่วยกิต ชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติ 45 ชั่วโมง ซึ่งนับว่าแตกต่างกันค่อนข้างมาก สาเหตุที่ทำให้ชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติของนักศึกษาวิทยาเขตพระนครใต้น้อยกว่าวิทยาเขตอื่น เนื่องจากบางรายวิชาที่นักศึกษาเรียน ไม่มีชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติ เช่น วิชาโภชนาการชุมชน จุลชีววิทยา ชีวเคมี และการควบคุมคุณภาพอาหาร

3. การฝึกงาน

จากการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการส่งนักศึกษาออกฝึกงานในสถานประกอบการของวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ โชติเวช พระนครใต้ ตาก และภาคใต้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและสรุปสาระสำคัญไว้ดังต่อไปนี้

วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ

การฝึกงานของนักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนทักษะทางวิชาชีพ ฝึกให้นักศึกษามีความรู้และประสบการณ์การทำงานในระบบอุตสาหกรรม และเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ การฝึกงานนี้จัดให้ขึ้นตามข้อกำหนดของหลักสูตร โดยไม่มีการนับหน่วยกิตและให้คะแนนมีวิธีดำเนินงานโดย วิทยาเขตติดต่อสถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในการส่งนักศึกษาออกฝึกงาน แล้วคัดเลือกนักศึกษาโดยพิจารณาความเหมาะสม เรื่องความถนัดและความชำนาญ หลังจากนั้นจึงส่งนักศึกษาออกฝึกงาน ในสถานประกอบการ ซึ่งมีทั้งโรงแรม ห้องอาหาร โรงพยาบาล และสมาคม อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องจะนิเทศการฝึกงานของนักศึกษาเป็นระยะ ๆ เวลาที่ใช้ในการฝึกงานของนักศึกษากำหนดไว้ 1 เดือน สัปดาห์ละ 5-6 วัน วันละ 8 ชั่วโมง รวม 160-192 ชั่วโมง ประเมินผลโดยอาจารย์นิเทศซึ่งใช้วิธีสังเกตการณ์และตรวจรายงาน และผู้ประกอบการโดยวิธีสังเกตการปฏิบัติงานพร้อมทั้งกรอกแบบประเมินผลการฝึกงานที่วิทยาเขตจัดทำขึ้น

วิทยาเขตโชติเวช

การฝึกงานของนักศึกษาในวิทยาเขตโชติเวช มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาฝึกใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัย ให้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานในระบบโรงงาน ให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับประยุกต์ใช้กับงานอื่น อย่างมีประสิทธิภาพ เรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเกี่ยวกับงานอุตสาหกรรม และให้สามารถแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานได้ วิทยาเขตจัดให้นักศึกษาฝึกงานตามข้อกำหนดของหลักสูตรโดยไม่มีการนับหน่วยกิต และให้คะแนนเป็นเกรด ค่าเงินการโดยนักศึกษาติดต่อหาสถานที่สำหรับฝึกงาน และทางวิทยาเขตจัดทำหนังสือขอความร่วมมือ เมื่อได้รับหนังสือตอบจึงส่งนักศึกษาออกฝึกงานในสถานประกอบการประเภทโรงแรมทั้งใน เขตกรุงเทพมหานคร และเขตภูมิภาค หลังจากนั้นอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องจะออกนิเทศการฝึกงานของนักศึกษา โดยจัดระยะเวลาการฝึกเป็นเวลา 2 เดือน สัปดาห์ละ 5-6 วันๆละ 8 ชั่วโมง รวม 320-384 ชั่วโมง ประเมินผลการฝึกงานโดยอาจารย์นิเทศ ซึ่งใช้วิธีสังเกตการณ์ และผู้ประกอบการโดยวิธีสังเกตการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งกรอกแบบประเมินผลที่วิทยาเขตจัดทำขึ้น

วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา

วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาได้มีวัตถุประสงค์ในการฝึกงาน ดังนี้ เพื่อสร้างเสริมให้นักศึกษามีความรู้เชิงปฏิบัติที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพิ่มพูนทักษะทางวิชาชีพ ฝึกฝนให้มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าใจและซาบซึ้งคุณค่าของรายวิชาในหลักสูตร สร้างเสริมความมั่นใจและความพร้อมในการประกอบอาชีพ และเพื่อประชาสัมพันธ์งานของวิทยาเขต วิทยาเขตจัดการฝึกงานขึ้นตามข้อกำหนดของหลักสูตร โดยมีการนับหน่วยกิตและให้คะแนนในวิชา คอ.4206 การฝึกงานอาหารและโภชนาการ ดำเนินการโดยวิทยาเขตส่งหนังสือขอความร่วมมือจากสถานประกอบการ แล้วคัดเลือกนักเรียนรวมทั้งปฐมนิเทศเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติตนในการฝึกงาน เมื่อนักศึกษาออกฝึกงานตามสถานประกอบการที่กำหนด ซึ่งได้แก่ โรงแรม ห้องอาหาร โรงเรียนพยาบาล และบริษัทต่าง ๆ แล้ว อาจารย์นิเทศก์จะติดตามสังเกตการณ์การฝึกงานของนักศึกษาเป็นระยะ ๆ กำหนดเวลาในการฝึกสัปดาห์ละ 5-6 วัน วันละ 8 ชั่วโมง รวม 160-192 ชั่วโมง วิทยาเขตมีวิธีการประเมินผลโดยสอบถามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา จากหัวหน้างานในหน่วยงานที่นักศึกษาเข้าฝึก และสังเกตการณ์ พร้อมทั้งประเมินจากการศึกษาในวิชาการฝึกงานอาหารและโภชนาการ

วิทยาเขตตาก

การฝึกงานของนักศึกษาในวิทยาเขตตาก อยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์ฝ่ายจัดหางาน เป็นงานหนึ่งในแผนกแนะแนว ฝ่ายกิจการนักศึกษา ซึ่งอาจารย์ในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการไม่มีส่วนรับผิดชอบ สำหรับวัตถุประสงค์การฝึกงาน เพื่อให้เข้าใจทฤษฎีและประสบการณ์จากการเรียนไปปฏิบัติงาน ให้ได้รับประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงาน ลักษณะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ทัศนคติ ทักษะ เจตคติ และความเจริญงอกงามในวิชาชีพ เสริมสร้างบุคลิกภาพและคุณค่าทางสังคม เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาเขตกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน และเพื่อประชาสัมพันธ์รวมทั้งเผยแพร่ชื่อเสียงส่วนรวมของวิทยาเขต การฝึกงานของวิทยาเขตตากนี้ จัดขึ้นตามข้อกำหนดของหลักสูตรโดยไม่มีหน่วยกิตและให้คะแนนเป็นเกรด เช่นเดียวกับวิทยาเขตเทคโนโลยีนครปฐม และโชติเวช ดำเนินการโดยนักศึกษาติดต่อหาสถานฝึกงาน และวิทยาเขตส่งหนังสือขอความร่วมมือ เมื่อได้รับหนังสือตอบจึงจัดส่งนักศึกษาเข้าฝึก โดยฝึกงานในห้องอาหารของเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก หลังจากนั้น อาจารย์ในฝ่ายจัดหางานออกนิเทศนักศึกษา โดยกำหนดวันนิเทศในระหว่างวันที่ 17-21 เมษายน 2532 กำหนดระยะเวลาการฝึกสัปดาห์ละ 5-6 วัน วันละ 8 ชั่วโมง รวม 320-384 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่วันที่ 13 มีนาคม - 12 พฤษภาคม 2532 จัดประเมินผลโดยอาจารย์ฝ่ายจัดหางาน ซึ่งใช้วิธีสังเกตการณ์ และผู้ประกอบการซึ่งใช้วิธีสังเกตการณ์ปฏิบัติ แล้วกรอกแบบประเมินที่วิทยาเขตจัดทำขึ้น

วิทยาเขตภาคใต้

วิทยาเขตภาคใต้กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกงานไว้ดังนี้ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ จัดการฝึกงานขึ้นตามข้อกำหนดของหลักสูตร โดยมีการนับหน่วยกิตและให้คะแนน ในวิชา คอ.4206 การฝึกงานอาหารและโภชนาการ ดำเนินการโดยนักศึกษาติดต่อหาสถานฝึกงานตามสาขางานที่เลือกเรียน คือ สาขางานผู้ประกอบธุรกิจอาหาร ฝึกงานในโรงแรมและห้องอาหาร สาขางานผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร ฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรม นักโภชนาการและนักกำหนดอาหาร ฝึกงานในโรงพยาบาล พิศนาคกร และเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ฝึกงานในสำนักงานเกษตร เมื่อติดต่อหาสถานฝึกงานได้ครบ วิทยาเขตจะจัดทำหนังสือขอความร่วมมือ ก่อนส่งนักศึกษาออกฝึกงานตามสถานประกอบการต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน หลังจากนั้น อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องออกนิเทศการฝึกงานของนักศึกษา สำหรับเวลาในการฝึกงานกำหนดไว้สัปดาห์ละ 5-6 วัน วันละ 8 ชั่วโมง รวม 160-192 ชั่วโมง การประเมินผลการฝึกงานของวิทยาเขตภาคใต้ กำหนดคะแนนไว้ 100 คะแนน แบ่งน้ำหนักคะแนนเป็นคะแนนจากการฝึกงานซึ่งประเมินโดยผู้ประกอบการ 30 คะแนน จากเอกสารแสดงข้อมูลตลอดระยะเวลาการฝึกในรูปแบบของรายงาน 20 คะแนน การทดสอบความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับโดยวิธีการสัมภาษณ์ 40 คะแนน และคะแนนจากกิจนิสัย 10 คะแนน

จากการศึกษาข้อมูลการฝึกงานของทั้ง 5 วิทยาเขตข้างต้น สามารถสรุปข้อมูลได้

ดังนี้

รายละเอียดการฝึกงาน

จำนวนวิทยาเขต

วัตถุประสงค์

1. ให้มีความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	
เชิงอุตสาหกรรม	4
2. เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ	4
3. เพิ่มพูนทักษะทางวิชาชีพ	2
4. นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ ไปใช้ในทางปฏิบัติ	2
5. เรียนรู้การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	2
6. ประชาสัมพันธ์งานและชื่อเสียงของวิทยาเขต	2
7. เรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	1
6. ประชาสัมพันธ์งานและชื่อเสียงของวิทยาเขต	2

<u>รายละเอียดการฝึกงาน</u>	<u>จำนวนวิทยาเขต</u>
7. เรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	1
8. เข้าใจและซาบซึ้งคุณค่ารายวิชาของหลักสูตร	1
9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันและหน่วยงานภายนอก	1
10. เสริมสร้างบุคคลิกภาพและคุณค่าทางสังคม	1
11. ให้ความรู้ที่รับผิดชอบ	1
<u>การดำเนินงาน</u>	
1. ฝึกตามข้อกำหนดของหลักสูตรโดยไม่มีภาระนันทนาการและให้คะแนน	3
2. ฝึกตามข้อกำหนดของหลักสูตรโดยมีภาระนันทนาการและให้คะแนนในวิชา คอ.4206 การฝึกงานอาหารโภชนาการ	2
<u>ระยะเวลาการฝึกงาน</u>	
1. 1 เดือน รวม 160-192 ชั่วโมง	3
2. 2 เดือน รวม 320-384 ชั่วโมง	2
<u>การประเมินผล</u>	
1. สังเกตการณ์และกรอกแบบประเมิน	2
2. สังเกตการณ์ กรอกแบบประเมิน และตรวจผลงานด้านเอกสาร	1
3. สังเกตการณ์ กรอกแบบประเมิน และทดสอบ	1
4. กรอกแบบประเมิน ตรวจผลงานด้านเอกสาร สัมภาษณ์	1

จากข้อมูลสรุปข้างต้นพบว่า ทุกวิทยาเขตมีอิสระในการวางรูปแบบการฝึกงานของนักศึกษาตามความเหมาะสม เมื่อนิยามจากแต่ละด้านนั้น วัตถุประสงค์การฝึกส่วนใหญ่เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเชิงอุตสาหกรรม และเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ (4 วิทยาเขต) รองลงมาคือ เพิ่มพูนทักษะทางวิชาชีพ นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในทางปฏิบัติ เรียนรู้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ประชาสัมพันธ์งานของวิทยาเขต (2 วิทยาเขต) การดำเนินงานส่วนใหญ่จัดไว้ตามข้อกำหนดของหลักสูตร โดยไม่มีภาระนันทนาการและให้คะแนน 3 วิทยาเขต มีภาระนันทนาการและให้คะแนน 2 วิทยาเขต ระยะเวลาการฝึกงานส่วนใหญ่ให้ฝึกเป็นเวลา 1 เดือน ยกเว้น วิทยาเขตโพธิ์ทะเล และตาก ซึ่งนักศึกษาจะต้องฝึกงานถึง 2 เดือน วิธีการประเมินผล ส่วนใหญ่การสังเกตการณ์และกรอกแบบประเมินผล โดยบางวิทยาเขตให้มีการจัดทำเอกสารประกอบการฝึกงาน มีการทดสอบ และสัมภาษณ์เพิ่มเติม

ตอนที่ 2 ผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมการเรียนการสอน

การสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมการเรียนการสอน ใช้วิธีรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ สังเกต และบางส่วนใช้วิธีสัมภาษณ์ประกอบ จัดแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ อาจารย์ นักศึกษา ห้องปฏิบัติการอาหาร วัสดุฝึก อุปกรณ์และเครื่องมือ เอกสารและคู่มือการปฏิบัติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลบางส่วนในรูปตารางดังกล่าวต่อไป

1. การจัดหน่วยงานหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนในวิทยาเขต การสำรวจข้อมูลพบว่า ทุกวิทยาเขตได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน ได้แก่ การปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ จัดอาจารย์คอยดูแลด้านการสอนแก่อาจารย์ใหม่ ส่งอาจารย์เข้าอบรมสัมมนาด้านการเรียนการสอนภายนอกสถาบัน และการให้อาจารย์ทำประมวลการสอน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า การที่ทุกวิทยาเขตได้จัดทำกิจกรรมดังกล่าว ส่วนหนึ่งเนื่องจาก สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยกองงานวิทยาเขตและคณะกรรมการศาสตร์ เป็นหน่วยกลางในการจัดประสานงานให้อาจารย์ทุกวิทยาเขต ร่วมกิจกรรมดังกล่าวนี้ กิจกรรมที่มีการดำเนินการน้อย คือ การจัดประเมินการสอนของอาจารย์ มีเฉพาะในวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ และโชนิเวศ เป็นที่น่าสังเกตว่า ทุกวิทยาเขตไม่มีหน่วยพัฒนาคณาจารย์ แต่จากการสัมภาษณ์และศึกษาโครงสร้างการบริหารงานพบว่ามีศูนย์ฝึกอบรมอยู่ในงานของคณะวิชา ฝ่ายวิชาการของวิทยาเขต ดำเนินการบางส่วนเกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์ ส่วนการจัดอบรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติภายในสถาบัน ไม่มีดำเนินการในทุกวิทยาเขต ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นเพราะ กิจกรรมดังกล่าวได้จัดดำเนินการโดยกองงานวิทยาเขตและคณะกรรมการศาสตร์แล้ว จึงไม่ถือเป็นความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีขึ้นอีก นอกจากนี้เวลาในการเรียนการสอนแต่ละภาคหรือปีการศึกษา ไม่เอื้ออำนวยให้สามารถจัดกิจกรรมดังกล่าวได้อย่างสะดวก

2. การจัดหน่วยงานหรือกิจกรรมส่งเสริมนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในวิทยาเขต การสำรวจพบว่า ทุกวิทยาเขตจัดให้มีหน่วยงานและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนของนักศึกษา ได้แก่ หน่วยจัดกิจกรรมวิชาการให้นักศึกษา ภายใต้อำนาจรับผิดชอบของแผนกแนะแนวและสาขาวิชา อยู่ในงานของฝ่ายวิชาการ การจัดบรรยายพิเศษสำหรับนักศึกษาที่มีความรู้อ่อนหรือขาดความรู้พื้นฐาน โดยบางวิทยาเขตอยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอน บางวิทยาเขตรวมอยู่ในงานของฝ่ายวิชาการ เช่น การสอนซ่อมเสริมแก่นักศึกษาที่มีพื้นฐานวิชาขั้นไม่เพียงพอ สำหรับการจัดนักศึกษาดูงานหรือศึกษานอกสถานที่นั้น แม้จะดำเนิน

การในทุกวิทยาเขต แต่จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์พบว่า ได้ดำเนินการน้อยมาก และควรที่จะได้รับความสนับสนุนและร่วมมือทั้งจากผู้บริหารและคณาจารย์ โดยเฉพาะวิทยาเขตที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค นอกจากนี้ การจัดให้นักศึกษาฝึกงานกับหน่วยงานภายใน นับเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีการดำเนินการในทุกวิทยาเขตเช่นกัน ลักษณะการฝึก เป็นการให้นักศึกษาได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง ตั้งแต่การวางแผนงาน จัดซื้อ ปรุง และจำหน่าย หรือการปฏิบัติแบบครบวงจร แต่บางวิทยาเขตพบปัญหาที่เกิดจากนักศึกษาบางกลุ่มขาดคุณสมบัติด้านการตัดสินใจ ความมีมนุษยสัมพันธ์ การทำงานกลุ่ม และความสามารถในการดำเนินงานด้วยตนเอง สำหรับประเภทหน่วยงานที่ส่งนักศึกษาออกฝึกงานภายนอกสถาบันสูงสุดได้แก่ หน่วยงานเอกชน

3. ห้องปฏิบัติการอาหารของวิทยาเขต ข้อมูลที่สำรวจได้เกี่ยวกับห้องปฏิบัติการอาหารในแต่ละวิทยาเขตอาจแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 ลักษณะของห้องปฏิบัติการอาหารในแต่ละวิทยาเขต

วิทยาเขต	เทคนิค กรุงเทพ	โชติเวช	พระนครใต้	ตาก	ภาคใต้
ข้อความ					
-จำนวนห้องปฏิบัติการอาหาร	4 ห้อง	7 ห้อง	9 ห้อง	1 ห้อง	3 ห้อง
-ความจุเฉลี่ยต่อห้อง	30 คน	25 คน	25 คน	60 คน	16 คน
-อัตราส่วนระหว่างห้องปฏิบัติ ต่อนักศึกษา	1:60	1:60	1:60	1:6	1:40
-สิ่งอำนวยความสะดวกและ ปลอดภัย					
- ฝัคลม	มีบางห้อง	ไม่มี	มีทุกห้อง	มีทุกห้อง	ไม่มี
- เครื่องดูดควัน	มีทุกห้อง	ไม่มี	ไม่มี	มีทุกห้อง	ไม่มี
- เครื่องชงชาเสิร์ฟ	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
- เครื่องมือ					
- คุ้เหล็ก	มีบางห้อง	มีบางห้อง	มีทุกห้อง	มีทุกห้อง	มีบางห้อง
- เตาทอด	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	เพียงพอ	เพียงพอ	เพียงพอ
- แก๊สหุงต้ม	เพียงพอ	เพียงพอ	เพียงพอ	เพียงพอ	เพียงพอ

จากตารางที่ 10 ถ้าพิจารณาเพียงจำนวนห้องปฏิบัติการ พบว่าห้องปฏิบัติการอาหารในวิทยาเขตพระนครศรีไต้ มีจำนวนมากที่สุด (9 ห้อง) และวิทยาเขตตากมีจำนวนห้องปฏิบัติการน้อยที่สุด (1 ห้อง) แต่เมื่อพิจารณาความจุเฉลี่ยต่อห้อง ปรากฏว่าห้องปฏิบัติการของวิทยาเขตตาก สามารถบรรจุนักศึกษาเข้าได้ครั้งละ 60 คน ในขณะที่เดียวกับที่ห้องปฏิบัติการของวิทยาเขตอื่นบรรจุนักศึกษาเข้าเรียนได้จำนวนน้อยกว่า วิทยาเขตส่วนใหญ่มีอัตราส่วนระหว่างห้องปฏิบัติการต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 ต่อ 60 ซึ่งนับว่าแออัดมาก เป็นที่น่าสังเกตว่า วิทยาเขตตากมีอัตราส่วนระหว่างห้องปฏิบัติการต่อนักศึกษาเท่ากับ 1 ต่อ 6 ในขณะที่สามารถบรรจุนักศึกษาได้ถึง 60 คน ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาในวิทยาเขตมีจำนวนน้อยเพียง 6 คน เท่านั้น สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวก นิจากรวบรวมพบว่าวิทยาเขตตาก มีสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องปฏิบัติการค่อนข้างมาก ในขณะที่เดียวกับที่วิทยาเขตโพธิ์ทะเล และภาคใต้มีสิ่งดังกล่าวน้อย ส่วนเครื่องมือในห้องปฏิบัติการนั้นวิทยาเขตส่วนใหญ่ได้รับการบริการด้านเครื่องมือในห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ

4. การจัดบริการเอกสารและคู่มือการเรียนการสอนในวิทยาเขต การสำรวจพบว่า ทุกวิทยาเขตจัดให้มีการบริการด้านเอกสารและคู่มือการเรียนการสอนในทุกข้อ คือ เอกสารคู่มืออาจารย์ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน หลักสูตรรายวิชา ประมวลการสอนรายวิชา ชุดแบบเรียน และคู่มือการลงทะเบียนเรียน แต่จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมปรากฏว่า แม้ปัจจุบันจะจัดให้มีเอกสารดังกล่าวก็ตาม แต่เป็นเพียงบางวิชาเท่านั้น และยังปรากฏรายวิชาที่ไม่มีเอกสารด้านประมวลการสอน และหลายวิชาที่ขาดชุดแบบเรียน

5. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหน่วยงานส่งเสริมการเรียนการสอน

ปัญหาและอุปสรรคข้อเสนอแนะวัสดุฝึกอาหาร

ความเพียงพอ

1. งบประมาณที่จัดให้ในแต่ละภาคเรียน หรือปีการศึกษาไม่เพียงพอต่อการใช้ ซึ่งมีผลทำให้นักศึกษาต้องจัดซื้อวัสดุฝึกเองในปลายภาคเรียน
2. วัสดุฝึกที่จัดให้ในปัจจุบันเป็นเฉพาะวัสดุฝึกประเภทของแห้ง ส่วนวัสดุฝึกประเภทของสด นักศึกษาต้องจัดซื้อเอง
3. วิทยาเขตบางแห่งใช้วิธีการจัดซื้อโดยผูกขาดกับร้านค้าประจำ ทำให้วัสดุที่ได้มาไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร นอกจากนี้ วิทยาเขตในภูมิภาคไม่สามารถนำวัสดุฝึกที่ระบุตามตำรับอาหารมาใช้ในการเรียนการสอน เนื่องจากไม่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น

ความสะดวกในการขอเบิกใช้

1. การเบิก-จ่ายวัสดุฝึกในปัจจุบันต้องผ่านขั้นตอนมากมาย ทำให้การเรียนการสอนไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ไม่มีบุคคลากรสำหรับงานเบิก-จ่ายโดยเฉพาะ

อุปกรณ์และเครื่องมือ

ความเพียงพอ

1. อุปกรณ์และเครื่องมือไม่เพียงพอต่อการใช้งาน
2. ไม่มีอุปกรณ์และเครื่องมือเฉพาะงานสำหรับการปฏิบัติอาหารบางอย่าง ทำให้ไม่สามารถจัดการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลควรเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นหัวใจของหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ โดยจัดงบประมาณวัสดุฝึกทั้งประเภทของสดและของแห้ง พร้อมทั้งให้อิสระแก่วิทยาเขตและสาขาวิชาในการพิจารณาจัดซื้อให้ได้วัสดุฝึกที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการ

วิทยาเขตควรจัดให้มีบุคลากรเฉพาะงานเบิก-จ่ายวัสดุฝึก ซึ่งไม่มีหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอน โดยสามารถเบิก-จ่ายวัสดุฝึกได้ตลอดเวลาที่มีการเรียนการสอน

สถาบันควรจัดงบประมาณสำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในงานปฏิบัติอาหารให้เพียงพอต่อการใช้งาน

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะ

ประสิทธิภาพ

1. มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่เก่าและชำรุดเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่สามารถใช้งานได้
2. อุปกรณ์และเครื่องมือไม่มีประสิทธิภาพ เสียและต้องซ่อมอยู่เสมอ จึงทำให้ใช้งานได้ไม่ดีเท่าที่ควร
3. ไม่มีงบประมาณสำหรับการซ่อมอุปกรณ์และเครื่องมือบางชนิด

จัดงบประมาณสำหรับงานซ่อมอุปกรณ์และเครื่องมือทุกภาคหรือปีการศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานในส่วนนี้ตลอดเวลา เพื่อให้บริการสำหรับการซ่อมที่อาจจะเกิดขึ้นกะทันหัน

ความสะดวกในการเบิกใช้

1. ไม่มีบุคลากรสำหรับงานเบิก-จ่ายอุปกรณ์และเครื่องมือโดยเฉพาะ ทำให้การเบิก-จ่ายล่าช้า เนื่องจากบุคลากรบางวิชาเซตมีหน้าที่ทำการสอนด้วย
2. ขาดการประสานงานระหว่างผู้เบิกและผู้รับ ทำให้การเบิก-จ่ายอุปกรณ์และเครื่องมือในสาขาวิชาไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร

วางระเบียบการเบิก-จ่ายอุปกรณ์และเครื่องมือให้ชัดเจน โดยกำหนดเป็นระเบียบที่ต้องปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมระบุขั้นตอนการเบิกอย่างละเอียดแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกันและควรจัดบุคลากรสำหรับงานเบิก-จ่ายโดยเฉพาะ และจัดเป็นการบริการที่สามารถเบิกได้ตลอดเวลาที่มีการเรียนการสอน

เอกสารและคู่มือการเรียนการสอน

ความเพียงพอ

การบริการด้านเอกสารและคู่มือไม่เพียงพอต่อการใช้งาน เนื่องจากไม่มีบุคลากรเฉพาะงานสำหรับให้บริการ

วิชาเซตควรจัดให้มีหน่วยงานและบุคลากรเฉพาะสำหรับการจัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติของรายวิชา โดยให้บริการไม่จำกัดจำนวน และสามารถให้บริการได้ตลอดเวลาที่มีการเรียนการสอน

ความสะดวกในการขอรับบริการ

สืบเนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ จึงทำให้การขอรับบริการงานในส่วนนี้ไม่สะดวก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้แยกศึกษาเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งรวมถึงข้อมูลทั่วไปด้านการสอนภาคปฏิบัติในส่วนของอาจารย์ และข้อมูลด้านการฝึกงานในส่วนของนักศึกษาและผู้ประกอบการ ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ผู้ประกอบการ ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ในภาพรวมของสาขาวิชา ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ โดยวิเคราะห์จากแบบสอบถามปลายเปิด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามมี ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และผู้ประกอบการ รายละเอียดสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสอนภาคปฏิบัติ การฝึกงาน แสดงได้ตามตารางต่อไปนี้ตามลำดับ

ตารางที่ 11 สถานภาพของผู้บริหาร

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 24	
1. ตำแหน่งบริหารในปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการ	5	20.8
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	5	20.8
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการการศึกษา	5	20.8
หัวหน้าคณะวิชาคหกรรมศาสตร์	4	16.7
หัวหน้าสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	5	20.8
2. วุฒิกการศึกษาสูงสุด		
อนุปริญญา	-	-
ปริญญาตรี	16	66.7
ปริญญาโท	8	33.3

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน N = 24	ร้อยละ
ปริญญาเอก	-	-
อื่น ๆ	-	-
3. ระยะเวลาการทำงาน		
5-10 ปี	-	-
11-15 ปี	-	-
16-20 ปี	5	20.8
21-25 ปี	4	16.7
มากกว่า 25 ปี	15	62.5
4. ภาระงานสอน		
มี	20	83.3
ไม่มี	4	16.7
จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์		
1-5 คาบ	3	15.0
6-10 คาบ	6	30.0
11-15 คาบ	8	40.0
มากกว่า 15 คาบ	3	15.0

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามอยู่ในตำแหน่งผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการการศึกษา หัวหน้าสาขาอาหาร และโภชนาการ ตำแหน่งละ 5 คน อยู่ในตำแหน่งหัวหน้าคณะกรรมการศาสตร์ 4 คน ผู้บริหารส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.7) มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ร้อยละ 33.3 เกี่ยวกับระยะเวลาการทำงานนั้น ผู้บริหารร้อยละ 62.5 ทำงานมากกว่า 25 ปี รองลงมาทำงานอยู่ระหว่าง 21-25 ปี ผู้บริหารร้อยละ 83.3 มีภาระด้านงานสอน จำนวนคาบที่สอนสูงสุดอยู่ระหว่าง 11-15 คาบต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาสอนระหว่าง 6-10 คาบต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 30.0 และผู้บริหารส่วนน้อยที่มีภาระงานสอนอยู่ระหว่าง 1-5 คาบ และมากกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์

ตารางที่ 12 สถานภาพของอาจารย์

ข้อความ	จำนวน N = 63	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	2	3.2
หญิง	61	96.8
2. อายุ		
ต่ำกว่า 26 ปี	4	6.3
26-30 ปี	9	14.3
31-35 ปี	20	31.7
36-40 ปี	9	14.3
41-45 ปี	6	9.5
มากกว่า 45 ปี	15	23.8
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปวส.	-	-
ปม.	2	3.2
ปริญญาตรี	53	84.1
ปริญญาโท	8	12.7
ปริญญาเอก	-	-
4. ประสบการณ์ด้านงานสอน		
น้อยกว่า 1 ปี	2	3.2
1-5 ปี	13	20.6
6-10 ปี	16	25.4
11-15 ปี	13	20.6
16-20 ปี	4	6.3
มากกว่า 20 ปี	15	23.8

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อความถาม	จำนวน N = 63	ร้อยละ
5. การอบรม ศึกษาดูงาน สัมมนา ขณะทำงานในสถาบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ด้านเทคนิคและวิธีการสอน	22	34.9
ด้านการวัดและประเมินผล	18	28.6
ด้านความรู้เกี่ยวกับนักศึกษา	7	11.1
ด้านเนื้อหาสาระในวิชาที่สอน	41	65.0
ด้านการใช้สื่อหรือวัสดุทัศนูปกรณ์	10	15.9
ด้านการวิจัย	6	9.5
ด้านการแต่งตำรา	8	12.7
ด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา	17	27.0
ด้านงานธุรการ	4	6.3
ด้านงานบริการการศึกษา	-	-
ด้านงานทะเบียน	-	-
ด้านหลักสูตรรายวิชาและประมวลการสอน *	3	4.8
ด้านกิจกรรมสโมสร *	1	1.6
ไม่เคยเข้ารับการอบรม *	5	7.9

* ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในช่องอื่น ๆ (โปรดระบุ)

จากตารางที่ 12 พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 96.8 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-35 คิดเป็นร้อยละ 31.7 รองลงมาคือ อายุมากกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.8 และอายุต่ำกว่า 26 ปี มีน้อยที่สุด อาจารย์ร้อยละ 84.1 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโทร้อยละ 12.7 และส่วนน้อยที่มีวุฒิการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรฝึกหัดครูมัธยม เป็นที่น่าสังเกตว่า ไม่มีอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกเลย อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 25.4) มีประสบการณ์ด้านงานสอนอยู่ระหว่าง 6-10 ปี สอนมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.8 อาจารย์จำนวนน้อยที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 1 ปี ส่วนการอบรม ดูงาน สัมมนาขณะทำงานในสถาบัน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.0) เข้ารับการอบรมด้านเนื้อหาสาระในวิชาที่สอน รองลงมาอบรมด้านเทคนิคและวิธีการสอน คิดเป็นร้อยละ 34.9 อาจารย์ส่วนน้อยเข้ารับการอบรมด้านกิจกรรมสโมสร นอกจากนี้ มีอาจารย์ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมด้านใดเลย คิดเป็นร้อยละ 7.9

ตารางที่ 13 ภาระงานสอนของอาจารย์ในปีการศึกษา 2532

ข้อความ	ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. จำนวนรายวิชา						
1 รายวิชา	10	16.7	4	6.6	14	11.7
2 รายวิชา	33	55.0	32	62.5	65	53.7
3 รายวิชา	12	20.0	19	31.1	31	25.5
4 รายวิชา	2	3.3	5	8.2	7	5.7
5 รายวิชา	3	5.0	1	1.6	4	3.3
จำนวนคาบในการสอนภาคทฤษฎีต่อสัปดาห์						
ไม่มีสอน	5	7.9	-	-	5	4.0
1-5 คาบ	31	49.2	29	46.0	60	47.6
6-10 คาบ	23	36.5	26	41.2	49	38.9
11-15 คาบ	3	4.8	8	12.7	11	8.8
มากกว่า 15 คาบ	1	1.6	-	-	1	0.8
จำนวนคาบในการสอนภาคปฏิบัติต่อสัปดาห์						
ไม่มีสอน	4	6.3	2	3.2	6	4.8
1-5 คาบ	-	-	2	3.2	2	1.6
6-10 คาบ	19	30.2	16	25.4	35	27.8
11-15 คาบ	28	44.5	26	41.2	54	42.8
16-20 คาบ	10	15.9	14	22.3	24	19.1
มากกว่า 20 คาบ	2	3.2	3	4.8	5	4.0

จากตารางที่ 13 พบว่าในปีการศึกษา 2532 อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.7) รับผิดชอบการสอน 2 รายวิชา รองลงมา (ร้อยละ 25.5) รับผิดชอบ 3 รายวิชา มีอาจารย์เพียงส่วนน้อยที่รับผิดชอบการสอน 5 รายวิชา เมื่อพิจารณาจำนวนคาบการสอนทฤษฎี อาจารย์ร้อยละ 47.6 สอน 1-5 คาบต่อสัปดาห์ และสอน 6-10 คาบต่อสัปดาห์ คิดเป็น ร้อยละ 38.9 มีอาจารย์เพียง 1 คน ที่สอนภาคทฤษฎีมากกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์ และ อาจารย์ร้อยละ 4.0 ไม่มีชั่วโมงสอนภาคทฤษฎี ส่วนการสอนภาคปฏิบัติอาจารย์ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 42.8) รับผิดชอบการสอนภาคปฏิบัติ 11-15 คาบต่อสัปดาห์ อาจารย์ร้อยละ 27.8 สอน 16-20 คาบต่อสัปดาห์ มีอาจารย์เพียง 2 คน ที่รับผิดชอบการสอนภาคปฏิบัติ 1-5 คาบ ต่อสัปดาห์ นอกจากนี้อาจารย์ร้อยละ 4.8 ไม่มีชั่วโมงสอน

ตารางที่ 14 ภาระงานอื่นของอาจารย์

ข้อความ	ภาระงานอื่นใน 1 สัปดาห์ (คาบ)							
	1-5		6-10		11-15		มากกว่า 15	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. ภาระงานอื่นนอกเหนือจาก ภาระงานสอน(ตอบได้มาก กว่า 1 ข้อ)								
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา	41	65.0	1	1.6	-	-	-	-
ด้านงานบริหาร	2	3.2	2	3.2	-	-	1	1.6
ด้านงานบริการ	17	27.0	4	6.3	-	-	-	-
ด้านงานกิจการนักศึกษา	14	22.2	1	1.6	-	-	-	-
ด้านงานธุรการ	13	20.6	1	1.6	-	-	-	-
เป็นอาจารย์พิเศษใน สถาบันการศึกษาอื่น*	3	4.8	2	3.2	-	-	-	-
สอนวิชาสั้นในวันหยุด ราชการ*	3	4.8	4	6.3	-	-	-	-
ด้านวิชาการ*	3	4.8	-	-	-	-	-	-

* ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในช่องอื่น ๆ (โปรดระบุ)

จากตารางที่ 14 พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 65.0 รับผิดชอบด้าน
อาจารย์ที่ปรึกษานอกเหนือจากงานสอน โดยใช้เวลา 1-5 คาบต่อสัปดาห์ รองลงมาร้อยละ
27.0 รับผิดชอบงานบริการการศึกษา โดยใช้เวลา 1-5 คาบต่อสัปดาห์ และรับผิดชอบงาน
กิจการนักศึกษา 1-5 คาบต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 22.3 อาจารย์ส่วนน้อย (ร้อยละ 4.8)
รับผิดชอบงานด้านวิชาการ โดยใช้เวลา 1-5 คาบต่อสัปดาห์

ตารางที่ 15 การสอนภาคปฏิบัติของอาจารย์

ข้อความ	จำนวน N = 63	ร้อยละ
8. จำนวนนักศึกษาต่อการสอนภาคปฏิบัติหนึ่งครั้ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
5-10 คน	6	9.5
11-15 คน	16	25.4
16-20 คน	7	11.1
21-25 คน	11	17.5
26-30 คน	28	44.4
มากกว่า 30 คน	10	15.9
9. การแบ่งจำนวนนักศึกษาต่อกลุ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
น้อยกว่า 3 คน	2	3.2
3-5 คน	37	58.7
6-8 คน	24	38.1
มากกว่า 8 คน	4	6.3
10. การสอนส่วนใหญ่ในรายวิชาที่รับผิดชอบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
สอนคนเดียว	55	87.3
สอนเป็นทีมโดยเข้าสอนพร้อมกัน	8	12.7
สอนเป็นทีมโดยแบ่งบทสอน	8	12.7
สอนเป็นทีมแต่แยกกันรับผิดชอบคนละชั้นเรียน	18	28.6
11. การจัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ		
มี	59	93.7
ไม่มี	4	6.4
วิธีจัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ		
ส่งหน่วยเอกสารการนิม့်และโรเนียว	53	84.1
ส่งหน่วยงานถ่ายเอกสาร	3	4.8

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน N = 63	ร้อยละ
เขียนและให้นักศึกษาถ่ายเอกสารเอง	1	1.6
บอกให้นักศึกษาทำตาม	2	3.2
ถ่ายเอกสารให้นักศึกษาเอง *	4	6.3
12. ความคาดหวังสูงสุดต่อผู้เรียน		
มีความรู้ด้านเนื้อหาวิชา	5	7.9
มีทักษะด้านการปฏิบัติการ	6	9.5
มีความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้	48	76.2
มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2	3.2
มีความรับผิดชอบสูง	-	-
มีความสามารถในการทำงานกลุ่ม	-	-
มีความสามารถในการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ *	2	3.2
13. จำนวนงานฝึกที่มอบหมายให้ปฏิบัติต่อครั้ง		
1 ชิ้นงาน	9	14.3
2 ชิ้นงาน	44	69.8
3 ชิ้นงาน	4	6.3
4 ชิ้นงาน	3	4.8
มากกว่า 4 ชิ้นงาน	3	4.8
14. การใช้วัสดุฝึก		
ใช้ทุกครั้งที่มีการสอน	39	61.9
ใช้เป็นบางครั้ง	22	34.9
ไม่เคยใช้เลย	2	3.2
15. วิธีเบิกอุปกรณ์และเครื่องมือ		
เบิกทุกครั้งที่มีการสอน	17	27.0
เบิกและเก็บไว้ใช้ตลอดสัปดาห์	18	28.6
เบิกและเก็บไว้ใช้ตลอดภาคการเรียน	18	28.6

* ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในช่องอื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน N = 63	ร้อยละ
เบิกและเก็บไว้ใช้ตลอดปีการศึกษา	7	11.1
จัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือให้นักศึกษาเอง *	3	4.8
16. วิธีประเมินผลผู้เรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ประเมินผลงานฝึกทุกชิ้น	33	52.4
ประเมินผลจากการสอบกลางภาคและปลายภาค	26	41.3
ประเมินผลจากงานฝึกและงานสอบทุกชิ้น	36	57.1
ประเมินผลจากวิธีการทำงาน	44	69.8
ซักถามขณะปฏิบัติงาน *	1	1.6

* ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในข้ออื่น ๆ (โปรดระบุ)

จากตารางที่ 15 พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 44.4) รับผิดชอบนักศึกษาจำนวน 26-30 คน ต่อการสอนภาคปฏิบัติ 1 ครั้ง รองลงมา (ร้อยละ 25.4) รับผิดชอบนักศึกษา 11-15 คน และอาจารย์เพียงร้อยละ 9.5 รับผิดชอบนักศึกษา 5-10 คน ต่อการสอน 1 ครั้ง ในการแบ่งจำนวนนักศึกษาต่อกลุ่ม อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.7) แบ่งนักศึกษากลุ่มละ 3-5 คน รองลงมาแบ่งเป็นกลุ่มละ 6-8 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 และมีอาจารย์เพียงส่วนน้อย ที่แบ่งนักศึกษาต่อกลุ่มน้อยกว่า 3 คน

ด้านวิธีการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.3) สอนคนเดียว รองลงมา (ร้อยละ 28.6) สอนเป็นทีมแต่แยกรับผิดชอบคนละชั้นเรียน อาจารย์เพียงกลุ่มน้อยสอนเป็นทีมโดยเข้าสอนพร้อมกัน และสอนเป็นทีมโดยแบ่งบทสอน

ส่วนการจัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ มีอาจารย์ร้อยละ 93.7 จัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ ซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ ใช้บริการของหน่วยจัดทำเอกสารการพิมพ์และโทรเนืขของวิชาเขตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.1 รองลงมาคือ ถ่ายเอกสารให้นักศึกษาเอง คิดเป็นร้อยละ 6.3 และมีอาจารย์เพียง 1 คน ใช้วิธีเขียนและให้นักศึกษาถ่ายเอกสารกันเอง

สำหรับความคิดหวังสูงสุดต่อผู้เรียน อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.2) คาดหวังให้นักศึกษามีความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ รองลงมา คาดหวังให้นักศึกษามีทักษะด้านการปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 9.5 และมีอาจารย์ 2 คน คาดหวังให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ

ส่วนการกำหนดจำนวนงานฝึก อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.8) กำหนดงานให้นักศึกษาฝึกครั้งละ 2 ชิ้นงาน รองลงมา ร้อยละ 14.3 กำหนดให้นักศึกษาฝึก 1 ชิ้นงาน มีอาจารย์เพียง 1 คน ที่กำหนดงานให้นักศึกษาฝึกมากกว่า 4 ชิ้นงานต่อการปฏิบัติ 1 ครั้ง และเมื่อพิจารณาการใช้วัสดุฝึก อาจารย์ร้อยละ 61.9 ได้ใช้วัสดุฝึกทุกครั้งที่มีการสอน รองลงมาคือ ใช้เป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.9 มีอาจารย์เพียง 2 คน ไม่เคยใช้วัสดุฝึกในการสอนภาคปฏิบัติเลย สำหรับวิธีเปิดอุปกรณ์และเครื่องมือ อาจารย์ร้อยละ 28.6 เปิดและเก็บไว้ใช้ตลอดสัปดาห์และตลอดภาคเรียน รองลงมาคือ เปิดทุกครั้งที่มีการสอน คิดเป็นร้อยละ 27.0 มีอาจารย์ส่วนน้อยที่จัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือให้นักศึกษาด้วยตนเอง

ในด้านการประเมินผลผู้เรียน อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.8) ประเมินผลจากวิธีการทำงาน รองลงมา (ร้อยละ 57.1) ประเมินจากงานฝึกและงานสอบทุกชิ้น และอาจารย์ร้อยละ 52.4 ประเมินผลจากงานฝึกทุกชิ้น มีอาจารย์เพียง 1 คน ประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีซักถามขณะปฏิบัติงาน

ตารางที่ 16 ความรับผิดชอบของอาจารย์เกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา

ข้อความ	จำนวน N = 30	ร้อยละ
17. หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย		
ผู้ควบคุมการฝึกงาน	18	60.0
ผู้ประสานงาน	9	30.0
ผู้ร่วมงาน	3	10.0
18. การปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนฝึกงาน		
มี	29	96.7
ไม่มี	1	3.3
19. การจัดสัมมนาหลังการฝึกงาน		
มี	23	76.7
ไม่มี	7	23.3
20. จำนวนครั้งในการออกนิเทศการฝึกงาน		
1-5 ครั้ง	24	80.0
6-10 ครั้ง	5	16.7
มากกว่า 10 ครั้ง	1	3.3

จากตารางที่ 16 เมื่อศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบของอาจารย์ ด้านการฝึกงานของนักศึกษา อาจารย์ส่วนใหญ่มีหน้าที่ควบคุมการฝึกงานร้อยละ 60.0 ผู้ประสานงานร้อยละ 30.0 และผู้ร่วมงานร้อยละ 10.0 อาจารย์ได้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนฝึกงาน คิดเป็นร้อยละ 96.7 อาจารย์เพียง 1 คน ที่ให้ข้อมูลว่าไม่มีการจัดปฐมนิเทศ นอกจากนี้อาจารย์ให้ข้อมูลว่ามีการจัดสัมมนาหลังการฝึกงาน คิดเป็นร้อยละ 76.7 ไม่มีการจัดสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 23.3 อาจารย์ได้ออกนิเทศการฝึกงานของนักศึกษา 1-5 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมาคือ 6-10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.7 มีอาจารย์เพียง 1 คน ที่ออกนิเทศนักศึกษามากกว่า 10 ครั้ง

ตารางที่ 17 สถานภาพของนักศึกษา

ข้อความ	จำนวน N = 309	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	4	1.3
หญิง	305	98.7
2. อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	1	0.3
18-20 ปี	201	65.0
มากกว่า 20 ปี	107	34.6
3. วุฒิก่อนเข้าเรียนในสถาบัน		
ปวช.	284	91.9
ม.6	19	6.1
วช.1	6	1.9
วช.2	-	-
4. เกรดเฉลี่ยสะสม		
1.50 หรือต่ำกว่า	1	0.3
1.51-1.99	5	1.6
2.00-2.49	99	32.0
2.50-2.99	131	42.4
3.00-3.49	58	18.8
สูงกว่า 3.49	15	4.9
5. ค่าใช้จ่ายในการเรียนภาคปฏิบัติต่อเดือน		
100-200 บาท	25	8.1
300-400 บาท	93	30.1
500-600 บาท	108	35.0
700-800 บาท	4	1.3
มากกว่า 800 บาท	79	25.6

จากตารางที่ 17 พบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม 309 คน เป็นเพศหญิง 305 คน คิดเป็นร้อยละ 98.7 ส่วนใหญ่(ร้อยละ 65.0)มีอายุระหว่าง 18-20 ปี รองลงมา คือ อายุมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.6 วุฒิการศึกษาก่อนเข้าเรียนในสถาบัน ส่วนใหญ่(ร้อยละ 91.9)จบปวช. เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.50-2.99 คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาคือ เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00-2.49 คิดเป็นร้อยละ 32.0 และระหว่าง 3.00-3.49 คิดเป็นร้อยละ 18.8 ค่าใช้จ่ายในการเรียนภาคปฏิบัติต่อเดือน ส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 500-600 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมา (ร้อยละ 30.1) เสียค่าใช้จ่าย 300-400บาท และนักศึกษาร้อยละ 25.9 เสียค่าใช้จ่ายมากกว่า 800 บาท มีนักศึกษาเพียงส่วนน้อยที่เสียค่าใช้จ่ายในการเรียนภาคปฏิบัติระหว่าง 700-800 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 18 ความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อสาขาวิชาและสถาบัน

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 309	
6. เหตุผลที่เลือกเข้าเรียนสาขาอาหารและโภชนาการ		
สนใจสาขานี้มาก	209	67.6
ผู้ปกครองต้องการให้เรียน	45	14.6
สอบเรียนต่อสาขาอื่นไม่ได้	11	3.6
ไม่ทราบจะเรียนสาขาใด	30	9.7
ตามเพื่อน	6	1.9
มีพื้นฐานในสาขานี้ตั้งแต่ระดับมัธยม *	4	1.3
สอบได้ *	4	1.3
7. เหตุผลที่เลือกเข้าเรียนในสถาบัน		
ศรัทธาในสถาบัน	171	55.3
ผู้ปกครองต้องการให้เรียน	39	12.6
สอบเข้าเรียนต่อสถาบันอื่นไม่ได้	4	1.3
ไม่ทราบจะเรียนที่ใด	18	5.8
ตามเพื่อน	12	3.9
หางานทำไม่ได้จึงเรียนต่อ	2	0.6
ได้รับสิทธิพิเศษ	44	14.2
สอบได้ *	6	1.9
บังเอิญ *	7	2.3
รุ่นพี่แนะนำ *	6	1.9
8. สิ่งที่น่าพอใจมากที่สุดในสถาบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
อาจารย์	111	35.9
เพื่อนนักศึกษา	121	39.2
วิธีจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี	65	21.0
วิธีการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติรวมการฝึกงาน	116	37.5

* ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในช่องอื่น ๆ (โปรดระบุ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 309	
สิ่งแวดล้อม	54	17.5
ชื่อเสียงของสถาบัน	146	47.2
วิชาที่เรียน *	2	0.6
ไม่พึงพอใจสิ่งใดเลย *	2	0.6

* ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในช่องอื่น ๆ (โปรดระบุ)

จากตารางที่ 18 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.6) เข้าเรียนในสาขาอาหารและโภชนาการเพราะ สนใจในสาขาวิชามาก รองลงมาคือ ผู้ปกครองต้องการให้เรียน คิดเป็นร้อยละ 14.6 มีนักศึกษาเพียงส่วนน้อยที่เลือกเข้าเรียนเพราะมีพื้นฐานในสาขาอาหารและโภชนาการตั้งแต่ระดับมัธยมและเพราะสอบได้ เหตุผลที่เลือกเข้าเรียนในสถาบัน นักศึกษาเลือกเข้าเรียนเพราะศรัทธาในสถาบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมาคือ ได้รับสิทธิพิเศษให้เข้าเรียนได้โดยไม่ต้องสอบ คิดเป็นร้อยละ 14.2 และผู้ปกครองต้องการให้เรียน คิดเป็นร้อยละ 12.6 มีนักศึกษาเพียง 2 คน ที่เข้าเรียนเพราะหางานทำไม่ได้ เมื่อพิจารณาสิ่งที่พึงพอใจมากที่สุดในสถาบัน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 47.2) พึงพอใจชื่อเสียงของสถาบัน รองลงมาคือ พึงพอใจเพื่อนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.2 และพึงพอใจวิธีการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 18.8 มีนักศึกษาเพียง 2 คน ที่พึงพอใจในวิชาที่เรียน และไม่พอใจสิ่งใดเลย

ตารางที่ 19 การฝึกงานของนักศึกษา

ข้อความถาม	จำนวน N = 309	ร้อยละ
9. ชั้นปีและภาคเรียนที่ออกฝึกงาน		
ปวส.1 ภาคเรียนที่ 1	8	2.6
ปวส.1 ภาคเรียนที่ 2	174	56.3
ปวส.2 ภาคเรียนที่ 1	121	39.2
ปวส.2 ภาคเรียนที่ 2	6	1.9
10. วิธีติดต่อหาสถานฝึกงาน		
ประกาศของสถาบัน	11	3.6
อาจารย์แนะนำ	149	48.2
เพื่อนแนะนำ	16	5.2
ผู้ปกครองแนะนำ	5	1.6
ติดต่อด้วยตนเอง	126	40.8
รุ่นพี่แนะนำ	2	0.6
11. ระยะเวลาในการฝึกงาน		
2 สัปดาห์	16	5.2
4 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน	193	62.5
6 สัปดาห์	12	3.9
8 สัปดาห์ หรือ 2 เดือน	77	24.9
2 เดือนครึ่ง *	8	2.6
3 สัปดาห์ *	3	1.0
12. การได้รับสวัสดิการจากสถานฝึกงาน		
ไม่เคยได้รับ	39	12.6
ได้รับ	270	87.4
เบี้ยเลี้ยง	18	5.1
อาหารกลางวัน	259	70.0

* ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในข้ออื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน N = 309	ร้อยละ
ชุดทำงาน	79	21.4
จัดรถส่งถึงบ้านหลัง 22.00 น.	13	3.5
จำนวนเบียร์เฉลี่ย/วัน		
10 บาท	2	11.1
11-20 บาท	6	33.3
21-30 บาท	7	38.9
31-40 บาท	2	11.1
มากกว่า 40 บาท	1	5.6
13. ค่าใช้จ่ายตลอดระยะเวลาการฝึกงาน		
100-500 บาท	74	23.9
600-1,000 บาท	94	30.4
1,100-1,500 บาท	78	25.2
1,600-2,000 บาท	35	11.3
มากกว่า 2,000 บาท	28	9.1

* ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในช่องอื่น ๆ (โปรดระบุ)

จากตารางที่ 19 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.3) ฝึกงานในภาคเรียนที่ 2 ของปีที่ 1 รองลงมา (ร้อยละ 39.2) ฝึกงานในภาคเรียนที่ 1 ของปีที่ 2 มีนักศึกษาส่วนน้อยที่ฝึกงานในภาคเรียนที่ 2 ของปีที่ 2 สำหรับวิธีการติดต่อสถานฝึกงาน นักศึกษา ร้อยละ 48.2 ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ในการติดต่อสถานฝึกงาน รองลงมา (ร้อยละ 40.8) ติดต่อด้วยตนเอง มีนักศึกษาเพียง 2 คน ที่ติดต่อสถานฝึกงานจากการแนะนำของรุ่นพี่ ส่วนระยะเวลาการฝึกนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.5) ฝึกเป็นเวลา 1 เดือน รองลงมา (ร้อยละ 24.9) ฝึกเป็นเวลา 2 เดือน มีนักศึกษาเพียง 3 คน ที่ฝึกงานนาน 3 สัปดาห์ นักศึกษาร้อยละ 87.4 ได้รับสวัสดิการจากสถานฝึกงาน โดยสวัสดิการที่ได้รับส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.0) เป็นอาหารกลางวัน รองลงมาคือ ชุดทำงาน ร้อยละ 21.4 และ เบียร์เฉลี่ย ร้อยละ 5.1 เมื่อพิจารณาจำนวนเบียร์เฉลี่ยที่ได้รับต่อวัน พบว่าส่วนใหญ่มิ่จำนวน

ระหว่าง 21-30 บาท และ 11-20 บาท สำหรับค่าใช้จ่ายตลอดระยะเวลาการฝึกงานของนักศึกษา ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 30.4) เสียค่าใช้จ่ายระหว่าง 600-1,000 บาท รองลงมา (ร้อยละ 25.2) เสียค่าใช้จ่ายระหว่าง 1,000-1,500 บาท และเสียค่าใช้จ่ายระหว่าง 100-500 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.9 มีนักศึกษาน้อยที่เสียค่าใช้จ่ายตลอดระยะเวลาที่ฝึกงานมากกว่า 2,000 บาท

ตารางที่ 20 สถานภาพของผู้ประกอบการ

ข้อความ	จำนวน N = 45	ร้อยละ
1. ประเภทของหน่วยงาน		
หน่วยงานของรัฐ	9	20.0
หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ	1	2.2
หน่วยงานของเอกชน	34	75.6
มูลนิธิ*	1	2.2
2. ตำแหน่งในหน่วยงาน		
เจ้าของกิจการ	1	2.2
ผู้จัดการฝ่ายบุคคล	15	33.3
หัวหน้างาน	18	40.0
เจ้าหน้าที่*	6	13.3
ผู้จัดการฝ่ายฝึกอบรม*	3	6.6
ผู้จัดการทั่วไป*	2	4.4
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
อนุปริญญา	7	15.6
ปริญญาตรี	25	55.6
ปริญญาโท	4	8.9
ปริญญาเอก	-	-
ม.ศ. 3*	3	6.6
ม.ศ. 5*	3	6.6
ปวช.*	2	4.4
ไม่จบอะไรเลย*	1	2.2
4. ระยะเวลาทำงาน		
1-5 ปี	13	28.9
6-10 ปี	10	22.2
11-15 ปี	7	15.6

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน N = 45	ร้อยละ
16-20 ปี	6	13.3
มากกว่า 20 ปี	9	20.0

* ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในช่องอื่น ๆ (โปรดระบุ)

จากตารางที่ 20 พบว่าประเภทของหน่วยงานที่นักศึกษาเข้าฝึกงาน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.6) เป็นหน่วยงานของเอกชน รองลงมาคือ หน่วยงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 20.0 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และมูลนิธิอย่างละ 1 แห่ง ตำแหน่งงานของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นหัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 33.3 มีผู้ประกอบการเพียง 1 คน ที่เป็นเจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการมีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมาคือ อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 15.6 และปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 2.9 มีผู้ประกอบการเพียง 1 คน ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาระดับใดเลย เมื่อพิจารณาประสบการณ์ทำงาน พบว่าผู้ประกอบการร้อยละ 28.9 มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี รองลงมาคือ ทำงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.2 และผู้ประกอบการส่วนน้อยที่มีประสบการณ์การทำงาน อยู่ระหว่าง 16-20 ปี

ตารางที่ 21 การรับนักศึกษาเข้าฝึกงานของผู้ประกอบการ

การรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
	N = 45	
5. วิธีรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน		
ส่งหนังสือขอตัวนักศึกษา	—	—
นักศึกษาติดต่อขอฝึกงาน	18	40.0
อาจารย์ติดต่อขอความร่วมมือ	26	57.8
ตีประกาศโฆษณา*	1	2.2
6. จำนวนรุ่นที่รับนักศึกษาเข้าฝึกงาน		
1-5 รุ่น	36	80.0
6-10 รุ่น	7	15.5
11-15 รุ่น	2	4.4
7. เหตุผลในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน		
เพื่อให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา	30	66.7
เพื่อให้โอกาสนักศึกษาได้ฝึกทักษะ	14	31.1
ต้องการแรงงานด้านคหกรรมเพิ่ม	—	—
ต้องการฝึกฝนทักษะเฉพาะอย่างจากผู้ฝึกงาน	1	2.2
8. ประเภทของงานที่มอบหมายให้ฝึก		
งานที่ไม่ต้องการทักษะสูง	14	31.1
งานที่ต้องใช้ทักษะสูงแต่ไม่ต้องตัดสินใจ	18	40.0
งานที่ต้องใช้ทักษะสูงและการตัดสินใจ	3	6.7
งานที่ต้องใช้ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	8	17.8
งานที่เพิ่มทักษะจากความรู้เดิม*	1	2.2
งานที่เหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา*	1	2.2
9. เวลาที่จัดให้นักศึกษาฝึก		
ฝึกตามเวลาเหมือนกับพนักงานทั่วไป	22	48.9
ฝึกเฉพาะช่วงเวลากลางวัน	21	46.7

* ข้อมูลที่ตอบแบบสอบถามตอบในช่องอื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน	จำนวน N = 45	ร้อยละ
ฝึกเหมือนพนักงานทั่วไปยกเว้นกะดึก*	1	2.2
ฝึกทั้งกลางวันและกลางคืน*	1	2.2
10. การให้สวัสดิการ		
ไม่เคยให้	10	22.2
ให้	35	77.8
^๕ ^๕ เบี้ยเลี้ยง	3	6.7
อาหารกลางวัน	33	73.3
ชุดทำงาน	13	28.9
จัดรถส่งถึงบ้านหลัง 22.00น.	5	11.1
^๕ ^๕ เบี้ยเลี้ยง/วัน		
20 บาท	1	2.2
40 บาท	1	2.2
50 บาท	1	2.2
11. วิธีที่ใช้ในการประเมินผลการฝึกงาน		
สังเกตวิธีการปฏิบัติงาน	20	44.4
ให้งานและประเมินจากผลของงาน	13	28.9
ทดสอบความรู้โดยการสัมภาษณ์	1	2.2
ประเมินตามรายละเอียดจากแบบประเมินของ สถานศึกษา	11	24.4

* ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในช่องอื่น ๆ (โปรดระบุ)

จากตารางที่ 21 พบว่าผู้ประกอบการรับนักศึกษาเข้าฝึกงานโดยอาจารย์ติดต่อขอความร่วมมือเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.8) รองลงมา (ร้อยละ 40.0) โดยนักศึกษาติดต่อขอฝึกงานด้วยตนเอง มีผู้ประกอบการเพียง 1 คน ที่ให้ข้อมูลว่ารับนักศึกษาเข้าฝึกงานโดยการติดต่อภาคโฆษณา ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.0) รับนักศึกษาเข้าฝึกงานมาแล้วเป็นจำนวน 1-5 รุ่น รองลงมาคือ 6-10 รุ่น คิดเป็นร้อยละ 15.5 ส่วนเหตุผลที่รับนักศึกษาเข้าฝึกงาน เพราะต้องการให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะ คิดเป็นร้อยละ 31.1 มีผู้ประกอบการเพียง 1 คน ที่รับนักศึกษาเข้าฝึกงานเพราะต้องการฝึกทักษะเฉพาะอย่างจากผู้ฝึกงาน เมื่อพิจารณาถึงประเภทของงานที่มอบหมายให้นักศึกษาฝึก ผู้ประกอบการร้อยละ 40.0 มอบหมายงานที่ต้องใช้ทักษะสูง แต่ไม่ต้องตัดสินใจ รองลงมาร้อยละ 31.1 มอบหมายงานที่ไม่ต้องการทักษะสูง มีผู้ประกอบการเพียง 1 คน ที่มอบหมายงานที่เพิ่มทักษะจากความรู้เดิม และงานที่เหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.9) จัดให้นักศึกษาฝึกตามเวลาเหมือนพนักงานทั่วไป รองลงมา (ร้อยละ 46.7) ให้นักศึกษาฝึกเฉพาะช่วงเวลากลางวัน มีผู้ประกอบการเพียง 1 คนที่มอบให้นักศึกษาฝึกเหมือนพนักงานทั่วไป ยกเว้นกะดึก และให้ฝึกทั้งกลางวันและกลางคืน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.8) ให้สวัสดิการแก่นักศึกษา โดยสวัสดิการที่ให้ส่วนใหญ่เป็นอาหารกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 73.3 รองลงมาคือ ชุดทำงาน คิดเป็นร้อยละ 28.9 และผู้ประกอบการส่วนน้อยให้สวัสดิการเป็นเบี้ยเลี้ยง โดยให้เป็นจำนวนเงิน 20 บาท 40 บาท และ 50 บาทต่อวัน

ส่วนที่ 2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และผู้ประกอบการที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติในภาพรวมของสาขาวิชา โดยนำเสนอตามลำดับดังนี้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ และสิ่งที่ควรปรับปรุง การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ทั้งรายชื่อและรายด้าน และการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มอาจารย์และนักศึกษา มีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 24		N = 63		N = 309	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. มีความรู้เพียงพอในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.17	.48	4.00	.55	3.97	.81
2. มีทักษะและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติตามงานที่สอน	4.08	.65	3.98	.65	3.90	.89
3. มีทักษะและความชำนาญด้านการสอน	3.96	.69	3.74	.77	3.64	1.05
4. ให้ความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาในขณะสอน	4.00	.72	4.03	.86	3.55	1.08
5. ส่งเสริมพัฒนาการด้านทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.75	.79	3.82	.87	3.31	1.12
6. เป็นคนตรงต่อเวลา	3.88	.85	3.93	.93	3.43	1.08
7. มีความยุติธรรมในการให้คะแนน	4.04	.55	4.02	1.06	3.11	1.27
รวม	3.98	.54	3.93	.60	3.56	.72

จากตารางที่ 22 ในภาพรวม พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อ และเมื่อจัดลำดับพบว่า อันดับแรก อาจารย์มีความรู้เพียงพอในเนื้อหาวิชาที่สอน ($\bar{x}=4.17$) รองลงมา มีทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติตามงานที่สอน ($\bar{x}=4.08$) มีความยุติธรรมในการให้คะแนน ($\bar{x}=4.04$) ตามลำดับ ส่วนอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยเรียงลำดับดังนี้ ให้ความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาในขณะสอน ($\bar{x}=4.03$) มีความยุติธรรมในการให้คะแนน ($\bar{x}=4.02$) มีความรู้เพียงพอในเนื้อหาวิชาที่สอน ($\bar{x}=4.00$) มีทักษะและความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติตามงานที่สอน ($\bar{x}=3.98$) สำหรับนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกว่าอาจารย์มีความรู้เพียงพอในเนื้อหาวิชาที่สอน ($\bar{x}=3.90$) มีทักษะและความชำนาญด้านการสาธิต ($\bar{x}=3.64$) และเห็นด้วยในระดับปานกลาง ในเรื่อง การตรงต่อเวลา ($\bar{x}=3.43$) สังเกตพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัติ ($\bar{x}=3.31$) และมีความยุติธรรมในการให้คะแนน ($\bar{x}=3.11$) โดยสรุปผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์ในระดับมากทุกข้อ ในขณะที่นักศึกษามองเห็นด้วยปานกลางในบางข้อดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 24		N = 63		N = 309	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. มีความรู้และทักษะพื้นฐานเพียงพอในการศึกษาวิชาต่าง ๆ	3.33	.92	3.11	.90	3.46	.88
2. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียน	3.33	.70	3.15	.81	3.46	.93
3. มีทักษะในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	3.38	.65	3.26	.85	3.73	.89
4. มีความสามารถในการรายงานผลการปฏิบัติ	3.04	.75	3.00	.86	3.38	.96
5. ให้ความเอาใจใส่ต่องานที่ปฏิบัติ	3.37	.92	3.15	.93	3.74	.96
รวม	3.29	.69	3.13	.68	3.55	.66

จากตารางที่ 23 พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ มีความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักศึกษาในระดับปานกลาง และนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ผู้บริหารเห็นด้วยในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับดังนี้ มีทักษะในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x}=3.38$) รองลงมาคือ ให้ความเอาใจใส่ต่องานที่ปฏิบัติ ($\bar{x}=3.37$) มีความรู้และทักษะพื้นฐานเพียงพอในการศึกษาวิชาต่าง ๆ ($\bar{x}=3.33$) รวมถึงมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียน ส่วนอาจารย์เห็นด้วยในระดับปานกลางเรียงลำดับดังนี้ นักศึกษามีทักษะการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x}=3.26$) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียน รวมถึงให้ความเอาใจใส่ต่องานที่ปฏิบัติ ($\bar{x}=3.15$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความสามารถในการรายงานผลการปฏิบัติ ($\bar{x}=3.00$) สำหรับนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกว่านักศึกษาสาขาและโภชนาการให้ความเอาใจใส่ต่องานที่ปฏิบัติ ($\bar{x}=3.74$) มีทักษะในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x}=3.73$) และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการศึกษาวิชาต่าง ๆ รวมถึงมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียน ($\bar{x}=3.46$) และมีความสามารถในการรายงานผลการปฏิบัติ ($\bar{x}=3.38$) โดยสรุป ผู้บริหาร อาจารย์ มีความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักศึกษาในระดับปานกลางทุกข้อ ในขณะที่นักศึกษามองเห็นด้วยในระดับมาก 2 ข้อ และปานกลาง 3 ข้อ

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับวัตถุประสงค์
การเรียนการสอน

ข้อความ	ผู้บริหาร N = 24		อาจารย์ N = 63		นักศึกษา N = 309	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. วัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญาหรือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.96	.55	3.74	.68	3.66	1.04
2. ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์และความรู้ ที่จะได้รับแก่ผู้เรียน	3.79	.72	3.87	.56	3.59	1.06
3. วัตถุประสงค์ของวิชาชัดเจนและ เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของ ผู้เรียน	3.75	.68	3.52	.72	3.58	1.03
4. วัตถุประสงค์การเรียนทำให้สามารถ นำไปประกอบอาชีพได้	4.00	.78	3.97	.71	3.98	1.07
5. วัตถุประสงค์การเรียนเป็นแนวทาง นำไปศึกษาต่อได้	4.21	.59	3.66	.68	3.96	1.01
รวม	3.94	.45	3.75	.44	3.76	.78

จากตารางที่ 24 พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับ
วัตถุประสงค์การเรียนการสอน ในระดับมาก โดยผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อ เมื่อ
เรียงอันดับพบว่า อันดับแรกวัตถุประสงค์การเรียนเป็นแนวทางนำไปศึกษาต่อได้ ($\bar{x}=4.21$)
รองลงมาคือ วัตถุประสงค์การเรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ($\bar{x}=3.97$) ผู้สอน
ชี้แจงวัตถุประสงค์และความรู้ที่จะได้รับแก่ผู้เรียน ($\bar{x}=3.87$) วัตถุประสงค์ชัดเจนและ
เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ($\bar{x}=3.74$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัตถุประสงค์
ชัดเจนและเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ($\bar{x}=3.52$) นักศึกษาเห็นด้วยในระดับมาก
ทุกข้อเมื่อจัดลำดับพบว่าอันดับแรก วัตถุประสงค์การเรียนทำให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้
($\bar{x}=3.98$) รองลงมาคือ วัตถุประสงค์การเรียนเป็นแนวทางนำไปศึกษาต่อได้ ($\bar{x}=3.96$)
วัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{x}=3.66$)

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 24		N = 63		N = 309	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ชั่วโงมการเรียนการสอนภาคทฤษฎี						
: ภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม	3.96	.55	3.51	.81	3.64	1.14
2. ดำเนินการสอนตามวัตถุประสงค์	-	-	3.69	.62	3.65	1.01
3. มีการมอบหมายงานที่ต้องฝึกปฏิบัติ ล่วงหน้า	-	-	3.82	.74	3.63	1.16
4. กำหนดจำนวนงานฝึกให้ผู้เรียน เหมาะสมกับเวลาเรียน	3.71	.62	3.67	.91	3.35	1.20
5. มีการอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติรวมทั้ง เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลงานที่มี ประสิทธิภาพ	-	-	3.89	.73	3.45	1.15
6. ให้ความเอาใจใส่ตลอดเวลาการฝึก ปฏิบัติ	-	-	3.93	.79	3.33	1.13
7. เปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น ในห้องปฏิบัติ	-	-	3.97	.93	3.68	1.17
8. แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	-	-	3.98	.79	3.32	1.14
9. มอบหมายงานหรือรายงานที่เหมาะสม กับงานฝึก	-	-	3.75	.85	3.32	1.16
10. นำนักศึกษาออกศึกษาดูงานปฏิบัติ นอกสถานที่เพื่อประกอบการสอน	2.83	.70	2.30	1.16	2.49	1.34
11. จัดวิทยากรมาให้ความรู้และทักษะ แก่นักศึกษา	2.79	.66	2.38	1.14	2.48	1.31
12. สอนครบตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้	-	-	3.92	.74	3.44	1.19
รวม	3.32	.46	3.57	.54	3.32	.79

จากตารางที่ 25 พบว่าผู้บริหาร และนักศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนในระดับปานกลาง แต่อาจารย์เห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกว่าชี้ว่าโครงการเรียนการสอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม ($\bar{x}=3.96$) การกำหนดจำนวนงานฝึกให้ผู้เรียนเหมาะสมกับเวลาเรียน ($\bar{x}=3.71$) ส่วนข้อที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง คือ การนำนักศึกษาออกศึกษาคูณงานปฏิบัตินอกสถานที่ เพื่อประกอบส่วน ($\bar{x}=3.71$) จัดวิทยากรมาให้ความรู้และทักษะแก่นักศึกษา ($\bar{x}=2.79$) ส่วนอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยอันดับแรกเห็นด้วยว่าอาจารย์สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=3.98$) รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็นในห้องปฏิบัติ ($\bar{x}=3.97$) ให้ความเอาใจใส่ตลอดเวลาการฝึกปฏิบัติ ($\bar{x}=3.93$) สอนครบตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ ($\bar{x}=3.92$) และเห็นด้วยในระดับน้อยเกี่ยวกับการจัดวิทยากรมาให้ความรู้ และทักษะแก่นักศึกษา ($\bar{x}=2.38$) และการนำนักศึกษาออกศึกษาคูณงานปฏิบัตินอกสถานที่ ($\bar{x}=2.30$) สำหรับนักศึกษาเห็นด้วยทั้งในระดับมาก เมื่อจัดลำดับปรากฏว่า อันดับแรกเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็นในห้องปฏิบัติ ($\bar{x}=3.68$) รองลงมาคือ ดำเนินการสอนตามวัตถุประสงค์ ($\bar{x}=3.65$) ชี้แจงการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม ($\bar{x}=3.64$) มีการมอบหมายงานที่ต้องปฏิบัติล่วงหน้า ($\bar{x}=3.63$) ส่วนข้อที่เห็นด้วยในระดับปานกลางเรียงลำดับดังนี้ มีการอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติรวมทั้งเทคนิคต่าง ๆ ($\bar{x}=3.45$) สอนครบตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ ($\bar{x}=3.44$) กำหนดจำนวนงานฝึกให้ผู้เรียนเหมาะสมกับเวลาเรียน ($\bar{x}=3.35$) และข้อที่เห็นด้วยในระดับน้อยคือ นำนักศึกษาออกคูณงานปฏิบัตินอกสถานที่เพื่อประกอบการสอน ($\bar{x}=2.49$) จัดวิทยากรมาให้ความรู้และทักษะแก่นักศึกษา ($\bar{x}=2.48$)

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 24		N = 63		N = 309	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. มีการชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผลแก่ผู้เรียน	3.67	.56	3.93	.60	3.60	1.05
2. กำหนดสัดส่วนคะแนนเหมาะสมกับเนื้อหาและคุณภาพของงาน	-	-	3.95	.59	3.56	1.04
3. มีการทดสอบเพื่อวัดความรู้ในเนื้อหาวิชา ทักษะ ความเอาใจใส่ และทุ่มเทต่อการเรียน	3.63	.82	3.85	.77	3.61	1.03
รวม	3.65	.63	3.91	.53	3.59	.83

จากตารางที่ 26 พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกว่า อาจารย์ได้ชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผลแก่ผู้เรียนเป็นอันดับแรก ($\bar{x}=3.67$) รองลงมาคือ มีการทดสอบเพื่อวัดความรู้ในเนื้อหาวิชาทักษะ ความเอาใจใส่ และทุ่มเทต่อการเรียน ($\bar{x}=3.63$) ส่วนอาจารย์เห็นด้วยในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ กำหนดสัดส่วนคะแนนเหมาะสมกับเนื้อหาและคุณภาพของงาน ($\bar{x}=3.95$) มีการชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผลแก่ผู้เรียน ($\bar{x}=3.93$) มีการทดสอบเพื่อวัดความรู้ในเนื้อหาวิชา ทักษะ ความเอาใจใส่ และทุ่มเทต่อการเรียน ($\bar{x}=3.85$) สำหรับนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกว่า มีการทดสอบเพื่อวัดความรู้ในเนื้อหาวิชา ทักษะ ความเอาใจใส่ และทุ่มเทต่อการเรียน ($\bar{x}=3.61$) ชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผลแก่ผู้เรียน ($\bar{x}=3.60$) และกำหนดสัดส่วนคะแนนเหมาะสมกับเนื้อหาและคุณภาพของงาน ($\bar{x}=3.56$)

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับห้องปฏิบัติการ

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 24		N = 63		N = 309	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อรายวิชาที่ เปิดสอนและจำนวนนักศึกษา	3.54	.93	2.75	1.07	2.68	1.26
2. อาจารย์และนักศึกษาได้รับความ สะดวกในการใช้ห้องปฏิบัติการ	3.71	.86	2.75	1.07	2.54	1.22
3. สิ่งอำนวยความสะดวกในห้อง ปฏิบัติการมีประสิทธิภาพทันสมัย และเพียงพอต่อการใช้	3.21	.93	2.36	.97	2.42	1.19
รวม	3.49	.77	2.62	.96	2.55	1.09

จากตารางที่ 27 พบว่าผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการอาหารในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกว่า อาจารย์และนักศึกษาได้รับความสะดวกในการใช้ห้องปฏิบัติการ ($\bar{x}=3.71$) ห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อรายวิชาที่เปิดสอนและจำนวนนักศึกษา ($\bar{x}=3.54$) และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องปฏิบัติการมีประสิทธิภาพ ทันสมัยและเพียงพอต่อการใช้ ($\bar{x}=3.21$) ส่วนอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลางตรงกันว่า ห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อรายวิชาที่เปิดสอนและจำนวนนักศึกษา ($\bar{x}=2.75, 2.68$) อาจารย์และนักศึกษาได้รับความสะดวกในการใช้ห้องปฏิบัติการ ($\bar{x}=2.75, 2.54$) และเห็นด้วยในระดับน้อยตรงกันว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องปฏิบัติการมีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเพียงพอต่อการใช้ ($\bar{x}=2.36, 2.42$)

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับวัสดุฝึก

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. วิธีการส่งคืนผลิตภัณฑ์สำเร็จแก่สถาบัน ในปัจจุบันมีความเหมาะสม	3.25	.68	2.79	.90	2.78	1.18
2. วัสดุฝึกเพียงพอต่อการใช้	3.21	.78	2.54	.87	2.36	1.23
3. การเบิก-จ่ายวัสดุฝึกในสาขาวิชา มีความสะดวกและรวดเร็ว	3.46	.59	2.98	.90	2.33	1.24
รวม	3.31	.55	2.77	.75	2.49	1.07

จากตารางที่ 28 พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ มีความเห็นเกี่ยวกับวัสดุฝึกในระดับปานกลาง นักศึกษาเห็นในระดับน้อย เมื่อนิยามความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ผู้บริหารเห็นด้วยในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ การเบิกจ่ายวัสดุฝึกในสาขาวิชา มีความสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{x}=3.46$) วิธีการส่งคืนผลิตภัณฑ์สำเร็จแก่สถาบันในปัจจุบันมีความเหมาะสม ($\bar{x}=3.25$) และวัสดุฝึกเพียงพอต่อการใช้ ($\bar{x}=3.21$) ส่วนอาจารย์เห็นด้วยในระดับปานกลางเช่นเดียวกับผู้บริหาร แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าเช่น การเบิกจ่ายวัสดุฝึกในสาขาวิชา มีความสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{x}=2.98$) วิธีการส่งคืนผลิตภัณฑ์แก่สถาบันในปัจจุบันมีความเหมาะสม ($\bar{x}=2.79$) และวัสดุฝึกเพียงพอต่อการใช้ ($\bar{x}=2.54$) สำหรับนักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า วิธีการส่งคืนผลิตภัณฑ์สำเร็จแก่สถาบัน ในปัจจุบันมีความเหมาะสม ($\bar{x}=2.36$) และเห็นด้วยในระดับน้อย ในเรื่องวัสดุฝึกเพียงพอต่อการใช้ ($\bar{x}=2.36$) และการเบิกจ่ายวัสดุฝึกในสาขาวิชา มีความสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{x}=2.33$)

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือ

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 24		N = 63		N = 309	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. การเบิก-จ่ายอุปกรณ์และเครื่องมือในสาขาวิชาที่มีความสะดวกและรวดเร็ว	3.38	.77	2.80	1.03	2.26	1.21
2. จำนวนอุปกรณ์และเครื่องมือเพียงพอต่อการใช้	3.33	.64	2.52	1.09	2.23	1.16
3. อุปกรณ์และเครื่องมือมีความทันสมัย	3.21	.83	2.30	1.01	2.62	1.28
4. อุปกรณ์และเครื่องมือมีประสิทธิภาพ	3.17	.87	2.43	1.06	2.71	1.30
รวม	3.27	.58	2.51	.94	2.45	1.07

จากตารางที่ 29 พบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือ การปฏิบัติอาหารในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาเห็นด้วยในระดับน้อย เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มผู้บริหารเห็นด้วยในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อจัดลำดับพบว่าอันดับแรก การเบิกจ่ายอุปกรณ์และเครื่องมือในสาขาวิชาที่มีความสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{x}=3.38$) รองลงมาคือ จำนวนอุปกรณ์และเครื่องมือเพียงพอต่อการใช้ ($\bar{x}=3.33$) อุปกรณ์และเครื่องมือมีความทันสมัย ($\bar{x}=3.21$) ส่วนอาจารย์เห็นด้วยในระดับปานกลางดังนี้ การเบิก-จ่ายอุปกรณ์และเครื่องมือในสาขาวิชา มีความสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{x}=2.80$) จำนวนอุปกรณ์และเครื่องมือเพียงพอต่อการใช้ ($\bar{x}=2.52$) และเห็นด้วยในระดับน้อยดังนี้ อุปกรณ์และเครื่องมือมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=2.43$) อุปกรณ์และเครื่องมือมีความทันสมัย ($\bar{x}=2.30$) สำหรับนักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า อุปกรณ์และเครื่องมือมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=2.71$) อุปกรณ์และเครื่องมือมีความทันสมัย ($\bar{x}=2.62$) และเห็นด้วยในระดับน้อยว่า การเบิก-จ่ายอุปกรณ์และเครื่องมือในสาขาวิชา มีความสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{x}=2.26$) จำนวนอุปกรณ์และเครื่องมือเพียงพอต่อการใช้ ($\bar{x}=2.23$)

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 24		N = 63		N = 309	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. เนื้อหาของเอกสารสอดคล้องกับงานที่ฝึก	3.67	.56	3.67	.60	3.43	1.02
2. เอกสารมีความละเอียดและชัดเจน	3.58	.58	3.66	.63	3.30	1.00
3. เอกสารเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.71	.55	3.87	.72	3.50	1.06
4. สถาบันให้การสนับสนุนการจัดทำเอกสารและคู่มือปฏิบัติ	4.00	.78	3.45	.88	3.09	1.25
รวม	3.74	.52	3.66	.55	3.33	.85

จากตารางที่ 30 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีความเห็นเกี่ยวกับเอกสารและคู่มือการปฏิบัติในระดับมาก ส่วนนักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่าผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากทุกข้อ โดยอันดับแรก เห็นด้วยว่าสถาบันให้การสนับสนุนการจัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ ($\bar{x}=4.00$) รองลงมาคือ เอกสารเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{x}=3.71$) เนื้อหาของเอกสารสอดคล้องกับงานที่ฝึก ($\bar{x}=3.67$) ส่วนอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากเกือบทุกข้อดังนี้ เอกสารเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{x}=3.87$) เนื้อหาของเอกสารสอดคล้องกับงานที่ฝึก ($\bar{x}=3.67$) เอกสารมีความละเอียดและชัดเจน ($\bar{x}=3.66$) และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า สถาบันให้การสนับสนุนการจัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ ($\bar{x}=3.45$) สำหรับนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกว่าเอกสารเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{x}=3.50$) และเห็นด้วยในระดับปานกลางเรียงลำดับดังนี้ เนื้อหาของเอกสารสอดคล้องกับงานที่ฝึก ($\bar{x}=3.43$) เอกสารมีความละเอียดชัดเจน ($\bar{x}=3.30$) และสถาบันให้การสนับสนุนการจัดทำเอกสารและคู่มือปฏิบัติ ($\bar{x}=3.09$)

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 24		N = 30		N = 309	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. สถาบันกำหนดนโยบายและ วัตถุประสงค์การฝึกงานไว้ชัดเจน	4.04	.69	3.70	.84	3.54	1.13
2. ผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกงานในสถาบัน ให้การสนับสนุน	3.83	.70	3.83	.65	3.50	1.13
3. สถาบันให้ความร่วมมือสถานฝึกงาน เกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา	3.88	.68	3.90	.71	3.59	1.15
4. สถานฝึกงานให้ความร่วมมือในการ รับนักศึกษาเข้าฝึกงาน	3.46	.88	3.57	.97	3.78	1.06
5. ขั้นตอนการติดต่อกับสถานฝึกงานมีความ เหมาะสม	3.38	.71	3.80	.61	3.57	1.06
6. สถาบันจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวก แก่อาจารย์นิเทศ	3.42	.83	3.23	1.01	2.75	1.28
7. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกงานมีความ เหมาะสม	3.42	.72	3.33	.96	3.12	1.23
8. งานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ฝึก มีความเหมาะสมกับความสามารถ ของนักศึกษา	3.21	.72	3.63	.72	3.71	1.05
9. นักศึกษานำความรู้ที่ได้ศึกษาจากสถาบัน ไปเผยแพร่ในสถานฝึกงาน	3.42	.78	3.77	.86	3.27	1.19
10. นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการ ฝึกงาน	3.58	.88	4.13	.78	3.96	1.04
11. นักศึกษามีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นหลัง การฝึกงาน	3.75	.85	3.87	.78	3.99	1.00
12. อาจารย์ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากผล การส่งนักศึกษาเข้าฝึกงาน	3.62	.77	3.53	.90	3.73	1.11

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา	
	N = 24		N = 30		N = 309	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
13. อาจารย์และนักศึกษามีโอกาสเข้าร่วม ประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้า และปรึกษาปัญหาการฝึกงาน	3.33	.87	3.20	.90	2.66	1.28
14. วิธีประเมินผลการฝึกงานมีความ เหมาะสม	3.50	.72	3.27	.64	3.09	1.25
รวม	3.56	.56	3.63	.50	3.45	.69

จากตารางที่ 31 ในภาพรวมพบว่าผู้บริหาร อาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับการฝึกงาน
ของนักศึกษาในระดับมาก ส่วนนักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความคิด
เห็นของแต่ละกลุ่ม ผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมาก อันดับแรก คือ สถาบันกำหนดนโยบายและ
วัตถุประสงค์การฝึกงานไว้ชัดเจน ($\bar{x}=4.04$) รองลงมาคือ สถาบันให้ความร่วมมือแก่
สถานฝึกงานเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา ($\bar{x}=3.88$) ผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกงานในสถาบัน
ให้การสนับสนุน ($\bar{x}=3.83$) และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า สถานฝึกงานให้ความร่วมมือ
ในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน ($\bar{x}=3.46$) สถาบันจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ในเทศ
ระเวลาในการฝึกงานมีความเหมาะสม รวมถึงนักศึกษานำความรู้ที่ได้ศึกษาจากสถาบัน
ไปเผยแพร่ในสถานฝึกงาน ($\bar{x}=3.42$) ส่วนอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากเกือบทุกข้อคือ
นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการฝึกงาน ($\bar{x}=4.13$) สถาบันให้ความร่วมมือแก่สถานฝึกงาน
($\bar{x}=3.90$) และนักศึกษามีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นหลังการฝึกงาน ($\bar{x}=3.87$) สำหรับนักศึกษา
เห็นด้วยในระดับมากเกือบทุกข้อเช่นเดียวกัน เมื่อจัดลำดับพบว่าอันดับแรก นักศึกษามี
ความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นหลังการฝึกงาน ($\bar{x}=3.99$) รองลงมาคือ นักศึกษาได้รับประโยชน์
จากการฝึกงาน ($\bar{x}=3.96$) และสถานฝึกงานให้ความร่วมมือในการรับนักศึกษาเข้าฝึก
($\bar{x}=3.78$) เป็นที่น่าสังเกตว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่า
เฉลี่ยต่ำสุดคือ อาจารย์และนักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้าและ
ปรึกษาปัญหาการฝึกงาน ($\bar{x}=3.20$, 2.66)

ตารางที่ 32 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา

ข้อความ	N = 45	
	$\bar{X}$	S.D.
1. หน่วยงานของท่านมีนโยบายสนับสนุนการรับนักศึกษา เข้าฝึกงาน	3.98	.97
2. ขั้นตอนการดำเนินงานการฝึกงานของสถาบันการศึกษา มีความเหมาะสม	3.73	.84
3. ระยะเวลาการฝึกงานของนักศึกษามีความเหมาะสม	3.64	.77
4. หน่วยงานของท่านให้โอกาสนักศึกษาได้ทำงานลักษณะ เดียวกับพนักงาน	4.31	.60
5. นักศึกษามีความรู้ตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย	3.56	.97
6. นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.00	.80
7. นักศึกษาให้ความเอาใจใส่และรับผิดชอบต่องาน	3.51	.87
8. นักศึกษามีศิลปะในการทำงานกลุ่ม	3.47	.76
9. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของนักศึกษามีความเหมาะสม	3.06	.73
10. วิธีประเมินผลการฝึกงานมีความเหมาะสม	3.56	.72
11. หน่วยงานของท่านมีความพอใจในผลการปฏิบัติ งานของนักศึกษา	3.69	.60
12. หน่วยงานของท่านได้รับประโยชน์จากการรับ นักศึกษาเข้าฝึกงาน	3.38	.86
13. สถาบันการศึกษาได้รับประโยชน์จากการส่ง นักศึกษาเข้าฝึกงาน	3.93	.78
รวม	3.60	.42

จากตารางที่ 32 พบว่าผู้ประกอบการ มีความเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา ในระดับมากเกือบทุกข้อ โดยอันดับแรก สถานฝึกงานให้โอกาสนักศึกษาได้ทำงานลักษณะ เดียวกับพนักงาน ($\bar{x}=4.31$) รองลงมาคือ สถานฝึกงานมีนโยบายสนับสนุนการรับนักศึกษา เข้าฝึกงาน ($\bar{x}=3.98$) และสถาบันการศึกษาได้รับประโยชน์จากการส่งนักศึกษาเข้าฝึกงาน ($\bar{x}=3.93$) สิ่งที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ นักศึกษามีศิลปในการทำ งานกลุ่ม ($\bar{x}=3.47$) หน่วยงานได้รับประโยชน์จากการส่งนักศึกษาเข้าฝึกงาน ($\bar{x}=3.38$) การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของนักศึกษา มีความเหมาะสม ($\bar{x}=3.00$) เป็นที่น่าสังเกตว่าความเห็น ของผู้ประกอบการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักศึกษา ($\bar{x}=3.00$)

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปรับปรุง
ในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		รวม
	N = 24		N = 63		N = 309		N = 396
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{X}$
1. ด้านอาจารย์	3.42	.93	3.16	1.04	3.20	1.25	3.26
2. ด้านนักศึกษา	3.75	.85	3.74	.89	3.47	1.10	3.65
3. ด้านวัตถุประสงค์การเรียนการสอน	3.13	.80	3.05	.97	3.19	1.22	3.12
4. ด้านวิธีการเรียนการสอน	3.21	.88	3.43	1.01	3.25	1.17	3.30
5. ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	3.25	.85	2.84	.99	3.16	1.17	3.08
6. ด้านห้องปฏิบัติการ	3.50	.93	4.20	1.01	3.70	1.31	3.80
7. ด้านวัสดุฝึก	3.71	.95	4.03	.82	3.77	1.33	3.84
8. ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ	3.71	.86	4.23	.78	3.77	1.33	3.90
9. ด้านเอกสารและคู่มือ ปฏิบัติ	3.42	.88	3.13	1.02	3.34	1.25	3.29
10. ด้านการฝึกงาน	3.46	.83	3.27	.83	3.37	1.35	3.36
รวม	3.45	.62	3.39	.61	3.42	.86	3.46

จากตารางที่ 33 ในภาพรวม พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับปานกลาง เมื่อนิยามความคิดเห็นของแต่ละ กลุ่มพบว่า ผู้บริหารเห็นว่าสิ่งที่ควรปรับปรุงในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ นักศึกษา ($\bar{x}=3.75$) วัสดุฝึกรวมถึงอุปกรณ์และเครื่องมือ ($\bar{x}=3.71$) ห้องปฏิบัติการ ($\bar{x}=3.50$) และสิ่งที่ ควรปรับปรุงในระดับปานกลางคือ การฝึกงาน อาจารย์ เอกสารและคู่มือการปฏิบัติ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน วิธีการเรียนการสอน ตามลำดับ ส่วนอาจารย์ ให้ความเห็นว่าสิ่งที่ควรปรับปรุงในระดับมาก ได้แก่ อุปกรณ์และเครื่องมือ ($\bar{x}=4.23$) ห้อง ปฏิบัติการ ($\bar{x}=4.20$) วัสดุฝึก ($\bar{x}=4.03$) และตัวนักศึกษา ($\bar{x}=3.74$) ข้อที่น่าสังเกตคือ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แม้จะเป็นสิ่งที่อาจารย์ต้องการให้ปรับปรุงในระดับ ปานกลางก็ตาม แต่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ($\bar{x}=2.84$) สำหรับนักศึกษาเห็นว่าสิ่งที่ควร ปรับปรุงในระดับมาก อันดับแรกคือ วัสดุฝึกและอุปกรณ์และเครื่องมือ ($\bar{x}=3.77$) รองลงมา ห้องปฏิบัติการ ($\bar{x}=3.70$) ส่วนสิ่งที่เห็นว่าควรปรับปรุงในระดับปานกลางเรียงลำดับดังนี้ นักศึกษา การฝึกงาน เอกสารคู่มือการปฏิบัติ วิธีการเรียนการสอน อาจารย์ วัตถุประสงค์ การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เมื่อนิยามจากค่าเฉลี่ยรวม แต่ละด้านพบว่า กลุ่มประชากรเห็นว่าควรปรับปรุงในด้านต่อไปนี้ในระดับมาก เรียงตาม ลำดับดังนี้ ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ ($\bar{x}=3.90$) ด้านวัสดุฝึก ($\bar{x}=3.84$) ด้านห้องปฏิบัติการ ($\bar{x}=3.80$) ด้านนักศึกษา ($\bar{x}=3.65$)

ตารางที่ 34 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ เกี่ยวกับสิ่งที่ควรปรับปรุงด้านการฝึกงานของนักศึกษา

สิ่งที่ควรปรับปรุง	N = 45	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ความร่วมมือระหว่างสถานฝึกงานและสถาบันการศึกษา	3.68	1.27
2. ขั้นตอนการดำเนินงานการฝึกงานของสถาบันการศึกษา	2.89	1.07
3. ระยะเวลาในการฝึกงาน	2.93	.99
4. ความรู้เกี่ยวกับงานของนักศึกษา	3.20	.94
5. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักศึกษา	3.78	1.09
6. ความเอาใจใส่และรับผิดชอบต่องานของนักศึกษา	3.20	1.12
7. ศิลปะในการทำงานเป็นกลุ่มของนักศึกษา	3.09	.97
8. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของนักศึกษา	3.62	.93
9. วิธีประเมินผลการฝึกงาน	3.04	.95
รวม	3.27	1.07

จากตารางที่ 34 พบว่าผู้ประกอบการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาว่า ควรปรับปรุงทั้งในระดับมากและปานกลาง โดยข้อที่มีความเห็นว่าจะปรับปรุงในระดับมาก อันดับแรกคือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักศึกษา ($\bar{x}=3.78$) รองลงมาคือ ความร่วมมือระหว่างสถานฝึกงานและสถาบันการศึกษา ($\bar{x}=3.68$) และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของนักศึกษา ($\bar{x}=3.62$) ข้อที่ควรปรับปรุงในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ ความรู้เกี่ยวกับงานของนักศึกษา ความเอาใจใส่และความรับผิดชอบต่องาน ศิลปะในการทำงาน กลุ่ม วิธีประเมินผลการฝึกงาน ระยะเวลาในการฝึกงานและขั้นตอนการดำเนินงาน

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติของ
อาจารย์

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		เปรียบเทียบ	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	F	ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยรายคู่
1. มีความรู้เพียงพอในเนื้อหา วิชาที่สอน	4.17	.48	4.00	.55	3.97	.81	.75	-
2. มีทักษะและความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติตามงานที่สอน	4.08	.65	3.98	.65	3.90	.89	.75	-
3. มีทักษะและความชำนาญ ด้านการสาธิต	3.96	.69	3.74	.77	3.64	1.05	1.25	-
4. ให้ความเอาใจใส่ต่อ นักศึกษาในขณะสอน	4.00	.72	4.03	.86	3.55	1.08	7.02 ^{***}	2-3
5. สังเกตพัฒนาการด้านทักษะ การปฏิบัติของนักศึกษา อย่างสม่ำเสมอ	3.75	.79	3.82	.87	3.31	1.12	6.97 ^{**}	2-3
6. เป็นคนตรงต่อเวลา	3.88	.85	3.93	.93	3.43	1.08	7.31 ^{***}	2-3
7. มีความยุติธรรมในการให้ คะแนน	4.04	.55	4.02	1.06	3.11	1.27	19.24 ^{***}	1-3, 2-3
รวม	3.98	.54	3.93	.60	3.56	.72	10.57 ^{***}	1-3, 2-3

** P < .01

*** P < .001

จากตารางที่ 35 ในภาพรวม พบว่าผู้บริหาร และอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน แตกต่างกับนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยผู้บริหารและอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากกว่านักศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์มีความเห็นด้วยมากกว่านักศึกษา ในเรื่องที่อาจารย์ได้สังเกตพัฒนาการด้านทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สำหรับความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั้น อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในข้อที่ 4 คือ ให้ความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาในขณะสอน ข้อที่ 6 เป็นคนตรงต่อเวลา โดยอาจารย์เห็นด้วยมากกว่านักศึกษาทั้ง 2 ข้อ สำหรับข้อที่ 5 ให้ความเอาใจใส่ต่องานที่ปฏิบัติ พบว่าผู้บริหารและอาจารย์เห็นด้วยมากกว่านักศึกษว่า อาจารย์ได้ให้ความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาในขณะสอน

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติ
ของนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		F	เปรียบเทียบ ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยรายคู่
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. มีความรู้และทักษะพื้นฐาน เพียงพอในการศึกษาวิชา ต่าง ๆ	3.33	.92	3.11	.90	3.46	.88	3.86 [*]	2-3
2. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ เรียน	3.33	.70	3.15	.81	3.46	.93	2.95	-
3. มีทักษะในการปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย	3.38	.65	3.26	.85	3.73	.89	8.42 ^{***}	2-3
4. มีความสามารถในการ รายงานผลการปฏิบัติ	3.04	.75	3.00	.86	3.38	.96	5.18 ^{**}	2-3
5. ให้ความเอาใจใส่ต่องาน ที่ปฏิบัติ	3.37	.92	3.15	.93	3.74	.96	10.93 ^{**}	2-3
รวม	3.29	.69	3.13	.68	3.55	.66	10.88 ^{***}	2-3

* P < .05

** P < .01

*** P < .001

จากตารางที่ 36 ในภาพรวม พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักศึกษาเห็นด้วยในระดับสูงกว่าอาจารย์ เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาเห็นด้วยมากกว่าอาจารย์ในเรื่องการมีความรู้และทักษะเพียงพอในการศึกษาวิชาต่างๆ สำหรับความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบความแตกต่างในเรื่องความสามารถในการรายงานผลการปฏิบัติโดยนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกว่าอาจารย์ ส่วนความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 พบความแตกต่างในข้อที่ 3 มีทักษะในการปฏิบัติตามงานที่ได้รับมอบหมาย และข้อที่ 5 ให้ความเอาใจใส่ต่องานที่ปฏิบัติ โดยนักศึกษาเห็นด้วยมากกว่าอาจารย์ทั้ง 2 ข้อ

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์
การเรียนการสอน

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		F	เปรียบเทียบ ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยรายคู่
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. วัตถุประสงค์สอดคล้องกับ ปรัชญาหรืออุดมการณ์ของ หลักสูตร	3.96	.55	3.74	.68	3.66	1.04	1.11	-
2. ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์และ ความรู้ที่ได้รับแก่ผู้เรียน	3.79	.72	3.87	.56	3.59	1.06	2.28	-
3. วัตถุประสงค์ของวิชาชัดเจน และเหมาะสมกับพื้นฐาน ความรู้ของผู้เรียน	3.75	.68	3.52	.72	3.58	1.03	.47	-
4. วัตถุประสงค์การเรียนทำให้ สามารถนำไปประกอบ อาชีพได้	4.00	.78	3.97	.71	3.98	1.07	.01	-
5. วัตถุประสงค์การเรียนเป็น แนวทางนำไปศึกษาต่อได้	4.21	.59	3.66	.68	3.96	1.01	3.78	
รวม	3.94	.45	3.75	.44	3.76	.78	.76	-

จากตารางที่ 37 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับ
วัตถุประสงค์การเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการ

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		F	เปรียบเทียบ ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยรายคู่
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ห้องปฏิบัติการเพียงพอ ต่อรายวิชาที่เปิดสอน และจำนวนนักศึกษา	3.54	.93	2.75	1.07	2.68	1.26	5.65**	1-3, 2-3
2. อาจารย์และนักศึกษาได้รับ ความสะดวกในการใช้ห้อง ปฏิบัติการ	3.71	.86	2.75	1.07	2.54	1.22	11.25***	1-2, 1-3
3. สิ่งอำนวยความสะดวกใน ห้องปฏิบัติการมีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเพียงพอ ต่อการใช้	3.21	.93	2.36	.97	2.42	1.19	5.57**	1-2, 1-3
รวม	3.49	.77	2.62	.96	2.55	1.09	8.93***	1-2, 1-3

** P < .01

*** P < .001

จากตารางที่ 38 ในภาพรวม พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการอาหารของสาขาวิชา แตกต่างกับอาจารย์และนักศึกษามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยผู้บริหารเห็นด้วยในระดับสูงกว่าอาจารย์และนักศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในเรื่อง ห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อรายวิชาที่เปิดสอนและจำนวนนักศึกษา โดยผู้บริหารและอาจารย์เห็นด้วยมากกว่านักศึกษาและผู้บริหารเห็นด้วยมากกว่าอาจารย์และนักศึกษว่าสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องปฏิบัติการมีประสิทธิภาพทันสมัยและเพียงพอต่อการใช้ ส่วนความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 พบความแตกต่างในข้อที่อาจารย์และนักศึกษา ได้รับความสะดวกในการใช้ห้องปฏิบัติการ โดยผู้บริหารเห็นด้วยมากกว่าอาจารย์และนักศึกษาเช่นกัน

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา เกี่ยวกับวัสดุฝึก

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		เปรียบเทียบ	
	x	S.D.	x	S.D.	x	S.D.	F	ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยรายคู่
1. วิธีการส่งคืนผลิตภัณฑ์สำเร็จแก่สถาบันในปัจจุบันมีความเหมาะสม	3.25	.68	2.79	.90	2.78	1.18	1.95	-
2. วัสดุฝึกเพียงพอต่อการใช้	3.21	.78	2.54	.87	2.36	1.23	6.27 ^{**}	1-3
3. การเบิก-จ่าย วัสดุฝึกในสาขาวิชาที่มีความสะดวกและรวดเร็ว	3.46	.59	2.98	.90	2.33	1.24	16.90 ^{***}	1-3, 2-3
รวม	3.31	.55	2.77	.75	2.49	1.07	8.63 ^{***}	1-3

^{**} P < .01

^{***} P < .001

จากตารางที่ 39 ในภาพรวม พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัสดุฝึกแตกต่างกับนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยผู้บริหารมีความเห็นด้วยมากกว่านักศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องวัสดุฝึกเพียงพอต่อการใช้ โดยผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกว่านักศึกษา สำหรับความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 พบว่าผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับนักศึกษา ในข้อที่ 3 คือการเบิก-จ่ายวัสดุฝึกในสาขาวิชาที่มีความสะดวกรวดเร็ว โดยผู้บริหารและอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากกว่านักศึกษาเช่นกัน

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือ

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		F	เปรียบเทียบ ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยรายคู่
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. เบิก-จ่ายอุปกรณ์และ เครื่องมือในสาขาวิชา มีความสะดวกและรวดเร็ว	3.38	.77	2.80	1.03	2.26	1.21	14.48 ^{***}	1-3, 2-3
2. จำนวนอุปกรณ์และเครื่อง มือเพียงพอต่อการใช้	3.33	.64	2.52	1.09	2.23	1.16	11.70 ^{***}	1-2, 1-3
3. อุปกรณ์และเครื่องมือ มีความทันสมัย	3.21	.83	2.30	1.01	2.62	1.28	4.94 ^{**}	1-2
4. อุปกรณ์และเครื่องมือมี ประสิทธิภาพ	3.17	.87	2.43	1.06	2.71	1.30	3.19 [*]	1-2
รวม	3.27	.58	2.51	.94	2.45	1.07	7.08 ^{***}	1-2, 1-3

* $P < .05$

** $P < .01$

*** $P < .001$

จากตารางที่ 40 ในภาพรวม พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือแตกต่างกับอาจารย์และนักศึกษามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 โดยผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกว่าอาจารย์และนักศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในข้อที่ 4 โดยผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกว่าอาจารย์ว่าอุปกรณ์และเครื่องมือมีประสิทธิภาพ สำหรับความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า ในข้อที่ 3 ผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกว่าอาจารย์ว่า อุปกรณ์และเครื่องมือมีความทันสมัย ส่วนความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกับอาจารย์และนักศึกษา ในข้อที่ 2 คือจำนวนอุปกรณ์และเครื่องมือเพียงพอต่อการใช้ โดยผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกว่าอาจารย์และนักศึกษา

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาเกี่ยวกับเอกสาร และคู่มือการปฏิบัติ

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		F	เปรียบเทียบ ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยรายคู่
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. เนื้อหาของเอกสารสอดคล้องกับงานที่ฝึก	3.67	.56	3.67	.60	3.43	1.02	2.22	-
2. เอกสารมีความละเอียดและชัดเจน	3.58	.58	3.66	.63	3.30	1.00	4.27*	2-3
3. เอกสารเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.71	.55	3.87	.72	3.50	1.06	3.77*	2-3
4. สถาบันให้การสนับสนุนการจัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ	4.00	.78	3.45	.88	3.09	1.25	8.19***	1-3
รวม	3.74	.52	3.66	.55	3.33	.85	6.49**	2-3

* $P < .05$

** $P < .01$

*** $P < .001$

จากตารางที่ 41 ในภาพรวม พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารและคู่มือการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากกว่านักศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากกว่านักศึกษาว่า เอกสารมีความละเอียด ชัดเจน และเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา สำหรับความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 พบความแตกต่างในข้อที่ 4 โดยผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกว่านักศึกษาว่า สถาบันได้ให้การสนับสนุนการจัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบความคิดเห็นของ กลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา เกี่ยวกับการ
ฝึกงานของนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		F	เปรียบเทียบ ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยรายคู่
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. สถาบันกำหนดนโยบายและ วัตถุประสงค์การฝึกงานไว้ ชัดเจน	4.04	.69	3.70	.84	3.54	1.13	2.55	-
2. ผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกงานใน สถาบันให้การสนับสนุน	3.83	.70	3.83	.65	3.50	1.13	2.24	-
3. สถาบันให้ความร่วมมือ ฝึกงานเกี่ยวกับการฝึกงาน ของนักศึกษา	3.88	.68	3.90	.71	3.59	1.15	1.75	-
4. สถานฝึกงานให้ความร่วม มือในการรับนักศึกษาเข้า ฝึกงาน	3.46	.88	3.57	.97	3.78	1.06	1.50	-
5. ขั้นตอนการติดต่อกับสถาน ฝึกงานมีความเหมาะสม	3.38	.71	3.80	.61	3.57	1.06	1.21	-
6. สถาบันจัดบริการสิ่ง อำนวยความสะดวกแก่ อาจารย์นิเทศ	3.42	.83	3.23	1.01	2.75	1.28	5.01**	1-3
7. ระยะเวลาที่ใช้ในการ ฝึกงานมีความเหมาะสม	3.42	.72	3.33	.96	3.12	1.23	1.03	-
8. งานที่นักศึกษาได้รับมอบ หมายให้ฝึกมีความเหมาะ สมกับความสามารถ	3.21	.72	3.63	.72	3.71	1.05	2.73	-
9. นักศึกษานำความรู้ที่ได้ ศึกษาจากสถาบันไปเผยแพร่ แพร่ในสถานฝึกงาน	3.42	.78	3.77	.86	3.27	1.19	2.73	-

ตารางที่ 42 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		เปรียบเทียบ	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	F	ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยรายคู่
10. นักศึกษาได้รับประโยชน์ จากการฝึกงาน	3.58	.88	4.13	.78	3.96	1.04	2.08	-
11. นักศึกษามีความรู้และ ทักษะเพิ่มขึ้นหลังการ ฝึกงาน	3.75	.85	3.87	.78	3.99	1.00	.83	-
12. อาจารย์ได้รับความรู้ เพิ่มขึ้นจากผลการส่ง นักศึกษาเข้าฝึกงาน	3.62	.77	3.53	.90	3.73	1.11	.54	
13. อาจารย์และนักศึกษามี โอกาสเข้าร่วมประชุม เพื่อรายงาน ความก้าวหน้า และปรึกษาปัญหาการ ฝึกงาน	3.33	.87	3.20	.96	2.66	1.28	5.54**	1-3
14. วิธีประเมินผลการฝึกงาน มีความเหมาะสม	3.50	.72	3.27	.64	3.09	1.25	1.57	-
รวม	3.56	.56	3.63	.50	3.45	.69	1.23	-

** P < .01

จากตารางที่ 42 ในภาพรวมพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่เมื่อนิยามเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อที่ 6 คือสถาบันจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์นิเทศ และข้อที่ 13 อาจารย์และนักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้าและปรึกษาปัญหา โดยผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมากกว่านักศึกษา ทั้ง 2 ข้อดังกล่าวมาแล้ว

ตารางที่ 43 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ

ข้อความ	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษา		F	เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยรายคู่
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านอาจารย์	3.42	.93	3.16	1.04	3.20	1.25	.42	-
2. ด้านนักศึกษา	3.75	.85	3.74	.89	3.47	1.10	2.26	-
3. ด้านวัตถุประสงค์การเรียนการสอน	3.13	.80	3.05	.97	3.19	1.22	.41	-
4. ด้านวิธีการเรียนการสอน	3.21	.88	3.43	1.01	3.25	1.17	.67	-
5. ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	3.25	.85	2.84	.99	3.16	1.17	2.27	-
6. ด้านห้องปฏิบัติการ	3.50	.93	4.20	1.01	3.70	1.31	4.63*	2-3
7. ด้านวัสดุฝึก	3.71	.95	4.03	.82	3.77	1.33	1.20	-
8. ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ	3.71	.86	4.23	.78	3.77	1.33	3.60	2-3
9. ด้านเอกสารและคู่มือ การปฏิบัติ	3.42	.88	3.13	1.02	3.34	1.25	.89	-
10. ด้านการฝึกงาน	3.46	.83	3.27	.83	3.37	1.35	.15	-
รวม	3.45	.62	3.39	.61	3.42	.86	.04	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 43 ในภาพรวม พบว่าผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปรับปรุงด้านการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อที่ 6 และ 8 โดยอาจารย์มีความคิดเห็นที่ ควรปรับปรุงห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์และเครื่องมือ ในระดับมากกว่าความคิดเห็นของนักศึกษา

ตารางที่ 44 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านคุณสมบัติของอาจารย์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	10.07	5.03	10.57	.0000***
ภายในกลุ่ม	391	186.19	.48		
รวม	393	196.25			

*** P < .001

ตารางที่ 45 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านคุณสมบัติของอาจารย์ โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Procedure)

กลุ่มประชากร	ผู้บริหาร ($\bar{x}=3.98$)	อาจารย์ ($\bar{x}=3.93$)	นักศึกษา ($\bar{x}=3.56$)
ผู้บริหาร	-	0.05	0.42
อาจารย์	-	-	0.37*
นักศึกษา	-	-	-

* P < .05

ตารางที่ 44 พบว่า ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านคุณสมบัติของอาจารย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนตารางที่ 45 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ พบว่าความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของอาจารย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา

ตารางที่ 46 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านคุณสมบัติของนักศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	9.67	4.83	10.88	.0000***
ภายในกลุ่ม	391	173.29	.44		
รวม	393	182.95			

*** P < .001

ตารางที่ 47 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านคุณสมบัติของนักศึกษาโดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's procedure)

กลุ่มประชากร	ผู้บริหาร (x=3.29)	อาจารย์ (x=3.13)	นักศึกษา (x=3.55)
ผู้บริหาร	-	0.16	-0.26
อาจารย์	-	-	-0.42*
นักศึกษา	-	-	-

* P < .05

จากตารางที่ 46 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านคุณสมบัติของนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .001 ส่วนตารางที่ 47 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ พบว่าความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของอาจารย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา

ตารางที่ 48 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติด้านวัตถุประสงค์การเรียนการสอน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	.79	.39	.76	.4692
ภายในกลุ่ม	391	202.53	.52		
รวม	393	203.32			

จากตารางที่ 48 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติด้านวัตถุประสงค์การเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 49 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนห้องปฏิบัติการ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	19.69	9.85	8.93	.0002***
ภายในกลุ่ม	391	431.37	1.10		
รวม	393	451.06			

*** P < .001

ตารางที่ 50 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านห้องปฏิบัติการ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Procedure)

กลุ่มประชากร	ผู้บริหาร ($\bar{x}=3.49$)	อาจารย์ ($\bar{x}=2.62$)	นักศึกษา ($\bar{x}=2.55$)
ผู้บริหาร	-	0.87*	0.94*
อาจารย์	-	-	0.07
นักศึกษา	-	-	-

* P < .05

จากตารางที่ 49 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านห้องปฏิบัติการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนตารางที่ 50 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกับอาจารย์และนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของผู้บริหารสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอาจารย์และนักศึกษา

ตารางที่ 51 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านวัสดุฝึก

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	17.36	8.68	8.63	.0002***
ภายในกลุ่ม	391	393.32	1.00		
รวม	393	410.68			

*** P < .001

ตารางที่ 52 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ที่มีการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุฝึก โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheff's Procedure)

กลุ่มประชากร	ผู้บริหาร (x=3.31)	อาจารย์ (x=2.77)	นักศึกษา (x=2.49)
ผู้บริหาร	-	0.54	0.82*
อาจารย์	-	-	0.28
นักศึกษา	-	-	-

* P < .05

จากตารางที่ 51 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุฝึก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ส่วนตารางที่ 52 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ พบว่าผู้บริหาร และนักศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของผู้บริหารสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา

ตารางที่ 53 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	14.86	7.43	7.08	.0010***
ภายในกลุ่ม	391	410.70	1.05		
รวม	393	425.56			

*** P < .001

ตารางที่ 54 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheff's Procedure)

กลุ่มประชากร	ผู้บริหาร ($\bar{x}=3.27$)	อาจารย์ ($\bar{x}=2.51$)	นักศึกษา ($\bar{x}=2.45$)
ผู้บริหาร	-	0.76*	0.82
อาจารย์	-	-	0.06
นักศึกษา	-	-	-

* P < .05

จากตารางที่ 53 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนตารางที่ 54 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกับอาจารย์และนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของผู้บริหารสูงกว่า ค่าเฉลี่ยของอาจารย์และนักศึกษา

ตารางที่ 55 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	8.27	4.13	6.49	.0017**
ภายในกลุ่ม	388	247.11	.64		
รวม	390	255.37			

** P < .01

ตารางที่ 56 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอน ด้านเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheff's Procedure)

กลุ่มประชากร	ผู้บริหาร (x=3.74)	อาจารย์ (x=3.66)	นักศึกษา (x=3.33)
ผู้บริหาร	-	0.08	0.41
อาจารย์	-	-	0.33*
นักศึกษา	-	-	-

* P < .05

จากตารางที่ 55 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตารางที่ 56 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของอาจารย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา

ตารางที่ 57 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านการฝึกงาน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	1.11	.55	1.23	.29
ภายในกลุ่ม	360	161.76	.45		
รวม	362	162.87			

จากตารางที่ 57 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านการฝึกงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 58 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	.06	.03	.04	.96***
ภายในกลุ่ม	358	247.49	.69		
รวม	360	247.56			

จากตารางที่ 58 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสิ่งที่ควรปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 59 เปรียบเทียบความคิดเห็นของ อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน

ข้อความ	อาจารย์		นักศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ชั่วโมงการเรียนการสอนภาค ทฤษฎีภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสม	3.51	.81	3.64	1.14	-1.11
2. ค่าเนิการสอนตามวัตถุประสงค์	3.69	.62	3.65	1.01	.42
3. มีการมอบหมายงานที่ต้องฝึกปฏิบัติ ล่วงหน้า	3.82	.74	3.63	1.16	1.66
4. กำหนดจำนวนงานฝึกให้ผู้เรียน เหมาะสมกับเวลาเรียน	3.67	.91	3.35	1.20	2.37*
5. มีการอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติ พร้อมทั้งเทคนิคต่างๆ เพื่อให้ ให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ	3.89	.73	3.45	1.15	3.77***
6. ให้ความเอาใจใส่ตลอดเวลา การฝึกปฏิบัติ	3.93	.79	3.33	1.13	5.01***
7. เปิดโอกาสให้ซักถามและแสดง ความคิดเห็นในห้องปฏิบัติ	3.97	.93	3.68	1.17	2.13*
8. แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องปฏิบัติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.98	.79	3.32	1.14	5.52***
9. มอบหมายงานหรือรายงานที่ เหมาะสมกับงานฝึก	3.75	.85	3.32	1.16	3.38***
10. นำนักศึกษาออกศึกษาดูงาน ปฏิบัตินอกสถานที่ เพื่อประกอบ การสอน	2.30	1.16	2.49	1.34	-1.24
11. จัดวิทยากรมาให้ความรู้และทักษะ แก่นักศึกษา	2.38	1.14	2.48	1.31	-.60

ตารางที่ 59 (ต่อ)

ข้อความ	อาจารย์		นักศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12. สอนครบตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้	3.92	.74	3.44	1.19	4.11***
รวม	3.57	.54	3.32	.79	3.03**

* $P < .05$ ** $P < .01$ *** $P < .001$

จากตารางที่ 59 ในภาพรวมพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อที่ 4 และข้อที่ 7 โดยอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากกว่านักศึกษา ในเรื่องที่มีการกำหนดจำนวนงานฝึกให้ผู้เรียนเหมาะสมกับเวลาเรียน และเปิดโอกาสให้ซักถาม และแสดงความคิดเห็นในห้องปฏิบัติ สำหรับความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางสถิติที่ระดับ .001 พบความแตกต่างในข้อที่ 5 มีการอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติ พร้อมทั้งเทคนิคต่างๆ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ ข้อที่ 6 ให้ความเอาใจใส่ตลอดเวลาการฝึกปฏิบัติ ข้อที่ 8 แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อที่ 9 มอบหมายงานหรือรายงานที่เหมาะสมกับงานฝึก และข้อ 12 สอนครบตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ โดยพบว่าอาจารย์เห็นด้วยในระดับมากกว่านักศึกษาทั้ง 5 ข้อ

ตารางที่ 60 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อความ	อาจารย์		นักศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีการชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผลแก่ผู้เรียน	3.93	.60	3.60	1.05	.50
2. กำหนดสัดส่วนคะแนนเหมาะสมกับเนื้อหาและคุณภาพของงาน	3.95	.59	3.56	1.04	1.39
3. มีการทดสอบเพื่อวัดความรู้ในเนื้อหาทักษะ ความเอาใจใส่ และทุ่มเทต่อการเรียน	3.85	.77	3.61	1.03	-.43
รวม	3.91	.53	3.59	.83	.56

จากตารางที่ 60 พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ผู้ประกอบการ วิเคราะห์จากแบบสอบถามปลายเปิด แยกเป็นด้านต่อไปนี้

1. ด้านคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน
2. ด้านคุณสมบัติของนักศึกษา
3. ด้านการเรียนการสอน
4. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน
5. ด้านการฝึกงาน แยกวิเคราะห์เป็น 7 หัวข้อ นโยบายและวัตถุประสงค์

การให้ความร่วมมือของบุคลากรในสถาบัน ความร่วมมือของสถาบันและสถานประกอบการ ขั้นตอนการดำเนินงาน ระยะเวลาการฝึกงาน การจัดและประเมินผลการฝึกงาน และความรู้ความสามารถของนักศึกษา แสดงได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 61 ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณสมบัติของ
อาจารย์ผู้สอน

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N
	N	N	N	รวม
1. จัดให้มีการอบรม สัมมนา ด้านวิชาการ และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม	23	40	19	82
2. แต่งกายและวางตัวให้เหมาะสมกับอาชีพและความเป็นครู	2	8	43	52
3. กระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ	4	12	34	50
4. คัดเลือกอาจารย์ที่มีความสามารถเหมาะสมกับรายวิชาที่สอน เพื่อถ่ายทอดความรู้ได้ตรงตามเนื้อหา	1	5	36	42
5. มีบุคลิกภาพที่คล่องแคล่ว ว่องไว สดใส และทันสมัยอยู่เสมอ	3	8	21	32
6. สนับสนุนให้เข้าอบรมเพิ่มความรู้และประสบการณ์จากสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดแก่นักศึกษา	4	15	2	21
7. เข้าใจและสนใจนักศึกษาทุกคน อย่างเท่าเทียมกัน	-	3	15	18
8. สนับสนุนให้มีการค้นคว้าเพื่อวิจัยหาความรู้หรือผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น	-	10	-	13
9. มีอารมณ์มั่นคงและเชื่อมั่นในตนเอง	-	1	11	12
10. สนับสนุนให้มีการศึกษาต่อหรือดูงานทั้งภายในและต่างประเทศ	2	7	-	9

ตารางที่ 61 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N
	N	N	N	รวม
11. จัดให้มีการศึกษาคุณงานด้านการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาวิชาชีพอื่นเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	3	3	-	6
12. ควรเป็นคนตรงต่อเวลา	-	-	5	5
13. สนับสนุนให้อาจารย์เข้ารับการฝึกอบรมด้านการปรับปรุงบุคลิกภาพ	1	2	1	4
14. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ นักศึกษาและสถาบัน	2	2	-	4

จากตารางที่ 61 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนที่ได้จากตอบแบบสอบถามปลายเปิดของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ในภาพรวมพบว่าข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงอันดับแรกคือ ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา ด้านวิชาการและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (N=82) รองลงมาคือ อาจารย์ควรแต่งกายและวางตัวให้เหมาะสมกับอาชีพและความเป็นครู (N=52) และอาจารย์ควรกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ (N=50) ถ้าพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่าผู้บริหารและอาจารย์เสนอแนะให้มีการอบรมสัมมนา ด้านวิชาการและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก (N=23, 40) รองลงมาคือ สนับสนุนให้เข้าอบรมเพิ่มความรู้และประสบการณ์จากสถานประกอบการ (N=4, 15) และอาจารย์ควรกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ (N=4, 12) นักศึกษาเสนอแนะให้อาจารย์แต่งกายและวางตัวให้เหมาะสมกับอาชีพและความเป็นครู (N=43) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ควรคัดเลือกอาจารย์ที่มีความสามารถเหมาะสมกับรายวิชาที่สอน (N=36) และอาจารย์ควรกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ (N=34)

เมื่อพิจารณาข้อเสนอแนะจากความคิดเห็นของกลุ่มประชากร พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์เสนอแนะตรงกันทั้ง 3 อันดับ กล่าวคือ จัดให้มีการอบรม สัมมนาด้านวิชาการและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สนับสนุนให้เข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์จากสถานประกอบการ และอาจารย์ควรกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ในสาขาที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ ส่วนนักศึกษา มีความคิดเห็นตรงกับผู้บริหารและอาจารย์ในอันดับ 3 คือ อาจารย์ควรกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเสมอ

ตารางที่ 62 ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณสมบัติของนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N
	N	N	N	รวม
<u>พื้นฐานความรู้และทักษะ</u>				
1. ควรมีพื้นฐานความรู้และทักษะในวิชาชั้น ที่เลือกเรียน	5	10	37	52
2. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ อาจารย์ และสถาบัน	6	7	5	18
3. ให้ความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับ นักศึกษาปีที่ 1 ให้มากเพื่อเตรียมตัวสำหรับ การศึกษาหาความรู้ในปีต่อไป	2	5	11	18
4. จัดทดสอบความรู้ด้านทักษะการปฏิบัติ เสริม ด้านเนื้อหาวิชาในการสอบคัดเลือกเพื่อศึกษา ต่อในสถาบัน	2	8	2	12
5. จัดระบบทดสอบความรู้ก่อนการเรียนการสอน เพื่อจัดสถานการณ์ให้เหมาะสมกับกลุ่มการเรียน	3	7	2	12
6. มีความพร้อมที่จะรับความรู้ใหม่	1	2	-	3
<u>ความรู้ความสามารถ</u>				
1. กระตุ้นให้นักศึกษามีความกล้าในการแสดงออก	4	9	19	32
2. ควรมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านอาชีพ	6	5	-	11
3. ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2	5	1	8
4. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3	5	-	8
5. ให้มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	2	3	2	7
6. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	3	4	-	7
7. ควรมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง	2	4	-	6
8. สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	1	5	-	6
<u>วิธีการเรียน</u>				
1. สนใจและกระตือรือร้นในการเรียน	3	4	30	37
2. ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองให้มากที่สุด	2	11	16	29

ตารางที่ 62 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N รวม
	N	N	N	
3. ศึกษาค้นคว้าความรู้นอกห้องเรียนเพิ่มเติม อย่างสม่ำเสมอ	2	11	12	25
4. ศึกษางานที่ได้รับมอบหมายล่วงหน้าก่อน เวลาปฏิบัติ	-	8	3	11
5. เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ	1	4	3	8
6. กล้าแสดงความคิดเห็นและความสามารถ ของตนเอง	-	1	6	7
7. จัดแบ่งเวลาในการเรียนให้ถูกต้อง	-	-	5	5

จากตารางที่ 62 เป็นข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณสมบัติของนักศึกษา เรื่องพื้นฐานความรู้และทักษะ ในภาพรวมพบว่า อันดับแรก นักศึกษาควรมีพื้นฐานความรู้และทักษะในวิชาชีพที่เลือกเรียน (N=52) รองลงมาคือ ควรมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ อาจารย์ และสถาบัน รวมถึงควรให้ความรู้และทักษะพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาปีที่ 1 ให้มาก (N=18) ถ้าพิจารณาข้อเสนอแนะจากแต่ละกลุ่ม พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่านักศึกษาควรมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ อาจารย์ และสถาบันเป็นอันดับแรก (N=6) รองลงมาคือ ควรมีพื้นฐานความรู้และทักษะ ในวิชาชีพที่เลือกเรียน (N=5) และควรจัดให้มีระบบทดสอบความรู้ก่อนการเรียนการสอน (N=3) ส่วนของอาจารย์เสนอแนะว่า นักศึกษาควรมีพื้นฐานความรู้และทักษะในวิชาชีพที่เลือกเรียน เป็นอันดับแรก (N=10) รองลงมาคือ จัดทดสอบความรู้ด้านทักษะปฏิบัติ เสริมด้านเนื้อหาวิชาในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบัน (N=8) และควรมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ อาจารย์ และสถาบัน รวมถึงควรจัดระบบทดสอบความรู้ก่อนการเรียนการสอน (N=7) สำหรับกลุ่มนักศึกษา ให้ความคิดเห็นว่า นักศึกษาควรมีพื้นฐานความรู้และทักษะในวิชาชีพที่เลือกเรียน เป็นอันดับแรก (N=37) รองลงมาคือ ควรให้ความรู้และทักษะพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาปีที่ 1 ให้มาก รวมถึงควรมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ อาจารย์ และสถาบัน (N=18) จากความคิดเห็นของกลุ่มประชากร สรุปได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์เสนอ

แนะนำตรงกัน ในอันดับ 3 คือ การจัดระบบทดสอบความรู้ก่อนการเรียนการสอน ส่วนอาจารย์และนักศึกษา เสนอแนะนำตรงกันในอันดับแรกคือ นักศึกษาควรมีพื้นฐานความรู้และทักษะในวิชาชั้นที่เลือกเรียน

สำหรับข้อเสนอแนะเรื่องความรู้ ความสามารถ ของนักศึกษา ในภาพรวมพบว่า อันดับแรกคือ กระตุ้นให้มีความกล้าแสดงออก(N=32) รองลงมาคือ ควรมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านอาชีพ(N=11) และควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รวมถึงมีความรับผิดชอบ(N=8) เมื่อพิจารณาข้อเสนอแนะจากแต่ละกลุ่ม พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่านักศึกษาควรมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านอาชีพ เป็นอันดับแรก(N=6) รองลงมาคือ กระตุ้นให้นักศึกษามีความกล้าแสดงออก(N=4) และมีความรับผิดชอบรวมถึงสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้(N=3) อาจารย์มีความเห็นว่า ควรกระตุ้นให้นักศึกษามีความกล้าในการแสดงออกเป็นอันดับแรก(N=9) รองลงมาคือ ควรมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ รวมถึงสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม(N=5) สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่า ควรกระตุ้นให้นักศึกษามีความกล้าในการแสดงออกเป็นอันดับแรก(N=19) สรุปได้ว่า อาจารย์และนักศึกษาเสนอแนะตรงกันในอันดับแรก คือ ควรกระตุ้นให้นักศึกษามีความกล้าในการแสดงออก

ข้อเสนอแนะเรื่องวิธีการเรียนของนักศึกษา ในภาพรวมพบว่า อันดับแรกคือควรสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน(N=37) รองลงมาคือ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มากที่สุด(N=29) และศึกษาความรู้เพิ่มเติม(N=25) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม พบว่า ผู้บริหารเสนอแนะให้นักศึกษาสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน เป็นอันดับแรก(N=3) รองลงมาคือ ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองให้มากที่สุด รวมถึงค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม(N=2) อาจารย์เสนอแนะตามลำดับดังนี้ นักศึกษาควรลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มากที่สุด รวมถึงค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม(N=11) ศึกษางานที่ได้รับมอบหมายล่วงหน้าก่อนเวลาปฏิบัติ(N=8) สำหรับกลุ่มนักศึกษามีความเห็นว่า ควรสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนเป็นอันดับแรก(N=30) รองลงมาคือ ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองให้มากที่สุด(N=16) และศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม(N=12) จากความคิดเห็นของกลุ่มประชากรพบว่า ผู้บริหารและนักศึกษาเสนอแนะตรงกัน ในอันดับแรกคือ นักศึกษาควรสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน

ตารางที่ 63 ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอน

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N
	N	N	N	รวม
<u>วัตถุประสงค์การเรียนการสอน</u>				
1. เพื่อให้มีทักษะและประสบการณ์เพียงพอในการประกอบอาชีพ	8	6	60	74
2. กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน สอดคล้องกับหลักสูตร	5	10	22	38
3. เพื่อให้ นำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4	4	8	16
4. เพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง	2	3	8	13
5. เพื่อให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์เป็นแนวทางในการศึกษาต่อ	-	2	6	8
6. เพื่อให้มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	1	5	-	6
7. เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้	1	-	4	5
8. เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	2	2	-	4
9. เพื่อให้มีความสามารถในการทำงานกลุ่ม	-	2	2	4
10. เพื่อให้เป็นคนตรงต่อเวลา	1	-	1	2
11. เพื่อให้เป็นผู้มีบุคลิกภาพดี	1	1	-	2
12. เพื่อให้สามารถตัดแปลงหรือสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ได้	1	-	1	2
13. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบในการปฏิบัติงาน	1	1	-	2
<u>วิธีการเรียนการสอน</u>				
1. ใช้เทคนิคในการพัฒนาวิธีการสอนให้สนุก เข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ	4	9	83	96

ตารางที่ 63 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N
	N	N	N	รวม
2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความสามารถของตนเอง	3	11	42	56
3. มีการเตรียมการสอนโดยจัดอุปกรณ์เครื่องมือวัสดุฝึก พร้อมแนะนำการใช้ก่อนลงมือปฏิบัติ	3	7	21	31
4. จัดทำและใช้สื่อประกอบการสอนที่ทันสมัย เพื่อกระตุ้นความสนใจ	6	14	10	30
5. ให้ความรู้และประสบการณ์ที่ทันสมัยนอกเหนือจากบทเรียน	-	-	22	22
6. ให้ความรู้และประสบการณ์เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน	-	-	17	17
7. แบ่งจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มให้เหมาะสม	6	8	2	16
8. จัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อประกอบการสอนอย่างสม่ำเสมอ	2	3	11	16
9. ให้ความเอาใจใส่ต่อการสอนตลอดเวลาที่ปฏิบัติ	-	-	14	14
10. อธิบายขั้นตอนพร้อมสาธิตให้ดูก่อนลงมือปฏิบัติจริง	3	2	7	12
11. ให้ความรู้และประสบการณ์ที่แท้จริงไม่ปิดบัง	-	-	12	12
12. เปิดโอกาสให้ซักถามตลอดเวลาและนอกเวลาปฏิบัติ	-	-	12	12
13. กำหนดงานฝึกให้เหมาะสมกับเวลา	-	5	5	10
14. สอนตรงตามวัตถุประสงค์	-	2	8	10
15. ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนการสอนให้นักศึกษาทราบก่อนทำการสอน	-	-	7	7
16. ค้นคว้าผลิตภัณฑ์ใหม่และมีคุณภาพเพื่อการสอน	-	-	4	4

ตารางที่ 63 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N
	N	N	N	รวม
17. สอนโดยจำลองสถานการณ์จากสถานประกอบการ ร้านค้า หรือสถานการณ์ที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติงานจริงเมื่อสำเร็จการศึกษา	2	-	2	4
18. สอนโดยวิธีการเสนอแนะเพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3	1	-	4
19. จัดวิทยากรเพื่อสาธิตผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ในรายวิชาที่สอน	-	-	3	3
20. เน้นให้มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้นอกห้องเรียนเสมอ	-	1	2	3
<u>การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน</u>				
1. ประเมินผลด้วยความยุติธรรม	-	1	22	23
2. ให้คะแนนทุกครั้งที่ปฏิบัติ เปิดโอกาสให้แก้ตัวหรือทำใหม่	1	4	8	13
3. จัดประเมินด้านขั้นตอนการทำงาน ความรับผิดชอบ ผลงานสำเร็จ และการรายงานผล	2	6	4	12
4. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล	2	5	5	12
5. ตั้งเกณฑ์การประเมินผลให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งสถาบัน	2	4	4	10
6. ประเมินผลเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย	3	1	5	9
7. ประเมินผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้	4	2	1	7
8. ชี้แจงเกณฑ์และวิธีประเมินผลให้นักศึกษาทราบก่อนทำการสอน	-	-	4	4

จากตารางที่ 63 เป็นข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอน ในแง่ของวัตถุประสงค์การเรียนการสอนในภาพรวม พบว่าอันดับแรกคือ ควรตั้งวัตถุประสงค์ให้นักศึกษามีทักษะและประสบการณ์เพียงพอในการประกอบอาชีพ (N=74) รองลงมาควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนสอดคล้องกับหลักสูตร (N=38) และตั้งวัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (N=16) ถ้าพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่ม พบว่าผู้บริหารมีความเห็นว่า ควรตั้งวัตถุประสงค์ให้นักศึกษามีทักษะและประสบการณ์เพียงพอในการประกอบอาชีพเป็นอันดับแรก (N=8) รองลงมาคือ กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนสอดคล้องกับหลักสูตร (N=5) และเพื่อนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (N=4) อาจารย์เสนอแนะตามลำดับดังนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนสอดคล้องกับหลักสูตร (N=10) ให้มีทักษะและประสบการณ์เพียงพอในการประกอบอาชีพ (N=6) และมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย (N=5) สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่า ควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้นักศึกษามีทักษะและประสบการณ์เพียงพอในการประกอบอาชีพเป็นอันดับแรก (N=60) รองลงมาคือ กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนสอดคล้องกับหลักสูตร (N=22) และให้สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้สามารถปฏิบัติงานด้วยตนเอง (N=8) จากความคิดเห็นของกลุ่มประชากรพบว่า ผู้บริหารและนักศึกษาเสนอแนะตรงกันในอันดับแรกและอันดับ 2 คือ กำหนดวัตถุประสงค์ให้นักศึกษามีทักษะและประสบการณ์เพียงพอในการประกอบอาชีพ และกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในแต่ละรายวิชา นอกจากนี้ทั้ง 3 กลุ่มยังได้เสนอแนะตรงกันในอันดับ 3 คือ เพื่อนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับวิธีการเรียนการสอนในภาพรวมพบว่า อันดับแรกคือ ใช้เทคนิคเพื่อพัฒนาวิธีการสอนให้สนุก เข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ (N=96) รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออก (N=56) และมีการเตรียมการสอนโดยจัดอุปกรณ์ เครื่องใช้ วัสดุฝึก พร้อมแนะนำการใช้ก่อนลงมือปฏิบัติ (N=31) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า ควรจัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพื่อกระตุ้นความสนใจ รวมถึงแบ่งจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มให้เหมาะสมเป็นอันดับแรก (N=6) รองลงมาคือ ใช้เทคนิคในการพัฒนาวิธีการสอนให้สนุก เข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ (N=4) อาจารย์เสนอแนะให้มีการจัดทำและใช้สื่อประกอบการสอนที่ทันสมัยเพื่อกระตุ้นความสนใจเป็นอันดับแรก (N=14) รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออก (N=11) และใช้เทคนิคในการพัฒนาวิธีการสอนให้สนุก เข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ (N=9) สำหรับนักศึกษาเสนอแนะตามลำดับดังนี้ ใช้เทคนิคการพัฒนาวิธีการสอนให้สนุก เข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ (N=83) เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออก (N=42) และให้ความรู้และประสบการณ์ที่ทันสมัยนอกเหนือจากบทเรียน (N=22)

ส่วนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในภาพรวมพบว่า ข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ ควรประเมินผลด้วยความยุติธรรม (N=23) รองลงมาคือ ให้คะแนนทุกครั้งที่ปฏิบัติและเปิดโอกาสให้แก้ตัวหรือทำใหม่ (N=13) และจัดประเมินด้านขั้นตอนการทำงาน ความรับผิดชอบ ผลงานสำเร็จ และการรายงานผล รวมถึงให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล (N=12) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารเสนอแนะให้ประเมินตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (N=4) ประเมินผลเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย (N=3) และจัดประเมินด้านขั้นตอนการทำงาน ความรับผิดชอบ ผลงานสำเร็จ การรายงานผล รวมถึงการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล และตั้งเกณฑ์ประเมินให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งสถาบัน (N=2) อาจารย์เสนอแนะให้จัดประเมินด้านขั้นตอนการทำงาน ความรับผิดชอบ ผลงานสำเร็จ การรายงานผล เป็นอันดับแรก (N=6) รองลงมาคือ ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล (N=5) และให้คะแนนทุกครั้งที่ปฏิบัติ เปิดโอกาสให้แก้ตัวใหม่ รวมถึงตั้งเกณฑ์ประเมินผลให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งสถาบัน (N=4) สำหรับนักศึกษาเสนอแนะให้มีการประเมินผลด้วยความยุติธรรมเป็นอันดับแรก (N=22) รองลงมาคือ ให้คะแนนทุกครั้งที่ปฏิบัติและเปิดโอกาสให้แก้ตัวหรือทำใหม่ (N=8) และให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล รวมถึงประเมินผลเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย (N=5) จากความคิดเห็นของกลุ่มประชากรเมื่อพิจารณาถึงข้อเสนอแนะใน 3 อันดับแรกพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์เสนอแนะตรงกันในอันดับ 3 คือ ตั้งเกณฑ์การประเมินผลให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งสถาบัน

ตารางที่ 64 ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N
	N	N	N	รวม
ห้องปฏิบัติการ				
1. จัดห้องปฏิบัติการให้เพียงพอกับนักศึกษาและรายวิชาที่เปิดสอน	4	22	55	71
2. จัดห้องปฏิบัติการให้สะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่ร้อนอบอ้าว และเงียบสงบ	4	12	31	47
3. จัดเป็นห้องทันสมัย มีเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน	2	2	19	23
4. จัดห้องปฏิบัติการเฉพาะสำหรับแต่ละรายวิชา	4	12	2	18
5. จัดให้มีการทำความสะอาดระหว่างพักการเรียนการสอนวันละ 2 เวลา คือ กลางวัน และเย็น	1	3	9	13
6. จัดให้มีที่เก็บวัสดุฝึกทั้งของสดและแห้งที่มีประสิทธิภาพ	1	2	5	8
วัสดุฝึก				
1. จัดงบประมาณวัสดุฝึกให้เพียงพอต่อการใช้	5	12	69	86
2. จัดระบบการเบิก-จ่าย วัสดุ โดยมีบุคลากรเฉพาะงาน และสามารถเบิกได้ตลอดเวลาที่ทำการสอน	2	10	19	31
3. ปรับปรุงระบบการส่งคืนผลิตภัณฑ์สำเร็จ เพื่อให้นักศึกษาได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น	-	5	8	13
4. ปรับปรุงห้องเก็บวัสดุใหม่ที่เก็บที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ	2	2	3	7
5. จัดให้มีร้านค้าเพื่อบริการวัสดุในกรณีที่ขาดแคลน และเปิดบริการตลอดเวลาที่ทำการสอน	-	5	1	6

ตารางที่ 64 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N
	N	N	N	รวม
6. จัดให้สามารถเบิกได้ทั้งวัสดุของสดและของแห้ง	1	2	-	3
<u>อุปกรณ์และเครื่องมือ</u>				
1. จัดงบประมาณอุปกรณ์และเครื่องมือให้เพียงพอต่อการใช้งาน	7	9	57	73
2. จัดอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยใกล้เคียงกับสถานประกอบการ และสามารถเบิกใช้ได้ทุกชั้น	2	8	28	40
3. จัดระบบการเบิกจ่ายอุปกรณ์และเครื่องมือโดยมีบุคคลากรเฉพาะงาน และสามารถเบิกได้ตลอดเวลาที่ทำการสอน	1	3	12	16
4. จัดงบประมาณสำหรับการซ่อมทุกปีการศึกษา	1	5	7	13
5. จัดอบรมความรู้แก่อาจารย์และนักศึกษาให้รู้จักการใช้ เก็บรักษาอุปกรณ์เครื่องมือ พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องเบื้องต้นได้	3	2	2	7
6. จัดให้มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ	-	-	7	7
<u>เอกสารและคู่มือการปฏิบัติ</u>				
1. ให้มีการจัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติในรูปของชุดแบบ เรียงน	9	12	24	45
2. จัดเอกสารและคู่มือให้เพียงพอกับความ ต้องการของนักศึกษาและรายวิชาที่เปิดสอน	2	10	28	40
3. จัดทำเอกสารและคู่มือโดยให้มีเนื้อหาชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนในแต่ละรายวิชา ชี้แจงหลักและวิธีการปฏิบัติ รวมทั้งเทคนิคต่าง ๆ อย่างครบถ้วน	1	3	10	14

ตารางที่ 64 (ต่อ)

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N
	N	N	N	รวม
4. จัดให้มีบุคคลากรเฉพาะสำหรับบริการด้าน การจัดทำเอกสาร โดยให้เป็นบริการที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ	-	3	9	12
5. จัดเอกสารหรือตารางการปฏิบัติสำหรับการ ค้นคว้าของนักศึกษาไว้ในห้องสมุดหรือห้อง ปฏิบัติการ	1	2	5	8

ตารางที่ 64 เป็นข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสิ่ง
สนับสนุนการเรียนการสอน เรื่องห้องปฏิบัติการในภาพรวมพบว่า ข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ จัด
ห้องปฏิบัติการให้เพียงพอกับนักศึกษาและรายวิชาที่เปิดสอน (N=71) รองลงมาคือ จัดห้อง
ปฏิบัติการให้สะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่ร้อนอบอ้าว และเงียบสงบ (N=47) และจัด
ห้องปฏิบัติการให้ทันสมัย มีเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน (N=23) เมื่อพิจารณา
ความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารเสนอแนะให้จัดห้องปฏิบัติการให้เพียงพอกับนักศึกษา
และรายวิชาที่เปิดสอน รวมถึงจัดห้องปฏิบัติการเฉพาะสำหรับแต่ละรายวิชา และจัดห้องปฏิบัติ
การให้สะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่ร้อนอบอ้าว และเงียบสงบ (N=4) อาจารย์เสนอ
แนะให้จัดห้องปฏิบัติการให้เพียงพอกับนักศึกษาและวิชาที่เปิดสอนเป็นอันดับแรก (N=22) รอง
ลงมาคือ จัดห้องปฏิบัติการให้สะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่ร้อนอบอ้าว รวมถึงให้มีห้อง
ปฏิบัติการเฉพาะสำหรับแต่ละรายวิชา (N=12) สำหรับนักศึกษาเสนอแนะให้จัดห้องปฏิบัติการ
ให้เพียงพอกับนักศึกษาและรายวิชาที่เปิดสอนเป็นอันดับแรก (N=55) รองลงมาคือ จัดห้อง
ปฏิบัติการให้สะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่ร้อนอบอ้าว และเงียบสงบ (N=19) จาก
ความคิดเห็นของกลุ่มประชากรพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มเสนอแนะตรงกันในอันดับแรกคือ จัดห้อง
ปฏิบัติการให้เพียงพอกับนักศึกษาและรายวิชาที่เปิดสอน นอกจากนี้ ผู้บริหารและอาจารย์
เสนอแนะตรงกันในอันดับ 3 คือ จัดห้องปฏิบัติการให้สะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่
ร้อนอบอ้าว และเงียบสงบ

ข้อเสนอแนะเรื่องวัสดุฝึก ในภาพรวมพบว่า เสนอแนะให้จัดงบประมาณวัสดุฝึกให้เพียงพอต่อการใช้ (N=86) จัดระบบการเบิก-จ่ายวัสดุโดยให้มีบุคลากรเฉพาะงาน และสามารถเบิกได้ตลอดเวลาที่ทำการสอน และปรับปรุงระบบการส่งคืนผลิตภัณฑ์สำเร็จ เพื่อให้ นักศึกษาได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น (N=13) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารเสนอแนะให้ จัดงบประมาณวัสดุฝึกให้เพียงพอต่อการใช้เป็นอันดับแรก (N=5) รองลงมาคือ จัดระบบการเบิก-จ่ายวัสดุฝึก โดยให้มีบุคลากรเฉพาะงาน รวมถึงปรับปรุงห้องเก็บวัสดุใหม่ที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ (N=2) อาจารย์เสนอแนะตามลำดับดังนี้ จัดงบประมาณวัสดุฝึกให้เพียงพอต่อการใช้ (N=12) จัดระบบการเบิก-จ่ายวัสดุฝึก โดยให้มีบุคลากรเฉพาะงาน (N=10) และปรับปรุงระบบการส่งคืนผลิตภัณฑ์สำเร็จ เพื่อให้ นักศึกษา ได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น รวมถึงจัดให้มีร้านค้าเพื่อบริการวัสดุในกรณีที่ขาดแคลน (N=5) นักศึกษาเสนอแนะให้จัดงบประมาณวัสดุฝึกให้เพียงพอต่อการใช้ (N=69) จัดระบบการเบิก-จ่ายวัสดุฝึกโดยให้มีบุคลากรเฉพาะงาน (N=19) และปรับปรุงระบบการส่งคืนผลิตภัณฑ์ สำเร็จ เพื่อให้ นักศึกษาได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น รวมถึงจัดให้มีร้านค้าเพื่อบริการวัสดุในกรณี ที่ขาดแคลน (N=5) นักศึกษาเสนอแนะให้จัดงบประมาณวัสดุฝึกให้เพียงพอต่อการใช้ (N=69) จัดระบบการเบิก-จ่ายวัสดุฝึกโดยให้มีบุคลากรเฉพาะงาน (N=19) และปรับปรุงระบบการส่งคืน ผลิตภัณฑ์สำเร็จ เพื่อให้ นักศึกษาได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น (N=8) จากความคิดเห็นของประชากร พบว่า ได้มีการเสนอแนะตรงกัน 2 อันดับแรกตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม คือ ควรจัดงบประมาณวัสดุ ฝึกให้เพียงพอต่อการใช้ และจัดระบบการเบิก-จ่ายวัสดุฝึก โดยมีบุคลากรเฉพาะงานและ สามารถเบิกได้ตลอดเวลาที่ทำการสอน นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษาก็ได้เสนอแนะตรงกัน ในอันดับ 3 คือ ปรับปรุงระบบการส่งคืนผลิตภัณฑ์สำเร็จ เพื่อให้ นักศึกษาได้รับสวัสดิการเพิ่ม มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเรื่องอุปกรณ์และเครื่องมือ ในภาพรวมพบว่า อันดับแรกคือ ควรจัด งบประมาณ อุปกรณ์และเครื่องมือให้เพียงพอต่อการใช้งาน (N=73) รองลงมาคือ จัดอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ทันสมัยและสามารถเบิกใช้ได้ทุกชั้น (N=40) และควรจัดระบบการเบิก-จ่าย อุปกรณ์และเครื่องมือ โดยให้มีบุคลากรเฉพาะงาน และสามารถเบิกได้ตลอดเวลาที่ทำการ สอน (N=16) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารเสนอแนะให้จัดบ งบประมาณอุปกรณ์และเครื่องมือให้เพียงพอต่อการใช้งานเป็นอันดับแรก (N=7) รองลงมาคือ จัดอบรมความรู้แก่อาจารย์ นักศึกษา ให้รู้จักการใช้ เก็บรักษาอุปกรณ์เครื่องมือ (N=3) และ จัดอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยและสามารถเบิกใช้ได้ทุกชั้น (N=2) อาจารย์เสนอแนะให้ จัดงบประมาณอุปกรณ์และเครื่องมือให้เพียงพอต่อการใช้งานเป็นอันดับแรก (N=9) รองลงมา คือ จัดอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัย สามารถเบิกใช้ได้ทุกชั้น (N=8) และจัดงบประมาณ สำหรับการซ่อมทุกปีการศึกษา (N=5) นักศึกษาเสนอแนะให้จัดงบประมาณอุปกรณ์และ

เครื่องมือให้เพียงพอต่อการใช้งาน (N=57) จัดอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัย สามารถเบิกใช้ได้ทุกชั้น (N=28) และจัดระบบการเบิก-จ่ายอุปกรณ์และเครื่องมือ โดยให้มีบุคคลากรเฉพาะงาน (N=12) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของกลุ่มประชากรพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มได้เสนอแนะตรงกันในระดับแรกคือ จัดงบประมาณอุปกรณ์และเครื่องมือให้เพียงพอต่อการใช้งาน นอกจากนี้ อาจารย์และนักศึกษายังได้เสนอแนะตรงกันในระดับ 2 คือ จัดอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัย สามารถเบิกใช้ได้ทุกชั้น

สำหรับข้อเสนอแนะเรื่องเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ ในภาพรวมพบว่าข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ ควรจัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติในรูปแบบของชุดแบบเรียน (N=45) รองลงมาคือ จัดเอกสารและคู่มือให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา และรายวิชาที่เปิดสอน (N=40) และจัดเอกสารและคู่มือให้มีเนื้อหาชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนในแต่ละรายวิชา (N=14) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์เสนอแนะตรงกันทั้ง 3 อันดับคือ จัดทำเอกสารและคู่มือการปฏิบัติในรูปแบบของชุดแบบเรียนเป็นอันดับ (N=9 และ 12) จัดเอกสารและคู่มือให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาและรายวิชาที่เปิดสอน (N=2 และ 10) และจัดทำเอกสารและคู่มือโดยให้มีเนื้อหาชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนในแต่ละรายวิชา รวมถึงจัดเอกสารหรือตำราการปฏิบัติสำหรับการค้นคว้าของนักศึกษาไว้ในห้องสมุดหรือห้องปฏิบัติการ (N=1 และ 3) นักศึกษาเสนอแนะตามลำดับดังนี้ จัดเอกสารและคู่มือให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาและรายวิชาที่เปิดสอน (N=24) จัดเอกสารและคู่มือการปฏิบัติในรูปแบบของชุดแบบเรียน (N=24) และจัดทำเอกสารโดยให้มีเนื้อหาชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนในแต่ละรายวิชา (N=10)

ตารางที่ 65 ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาเกี่ยวกับนโยบายและวัตถุประสงค์
การฝึกงาน

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N
	N	N	N	รวม
<u>นโยบายและวัตถุประสงค์</u>				
1. เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์หลังจากสถานฝึกงาน	2	12	68	82
2. สถาบันควรวางนโยบายและวัตถุประสงค์ การฝึกงานให้ชัดเจน	1	4	10	15
3. เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ ไปใช้	2	1	10	13
4. จัดให้มีการฝึกงานเป็นวิชาหนึ่งที่มีการนับ หน่วยกิตและให้คะแนนเป็นเกรด	-	10	2	12
5. เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาและช่วยเหลือ ตัวเองได้	2	1	8	11
6. ควรชี้แจงให้นักศึกษาทราบถึงวัตถุประสงค์ การฝึกงาน	-	2	7	9
7. เพื่อให้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม	2	-	5	7
8. เพื่อให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	-	1	6	7
9. เพื่อให้มีความรับผิดชอบ	-	-	4	4
10. ให้เรียนรู้วิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ	-	-	3	3

จากตารางที่ 65 เป็นข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับนโยบายและวัตถุประสงค์การฝึกงาน ในภาพรวมพบว่า อันดับแรกคือ ควรตั้งวัตถุประสงค์ให้นักศึกษาได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จริงจากสถานฝึกงาน (N=82) รองลงมาคือสถาบันควรวางนโยบายและวัตถุประสงค์การฝึกงานให้ชัดเจน (N=15) และตั้งวัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่ากลุ่มผู้บริหารเสนอแนะดังนี้ คือ ตั้งวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จริงจากสถานฝึกงาน เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ ให้สามารถแก้ปัญหาและช่วยเหลือตัวเองได้ รวมถึงให้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม (N=2) อาจารย์เสนอแนะให้ ตั้งวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จริงจากสถานฝึกงานเป็นอันดับแรก (N=12) รองลงมา จัดให้มีการฝึกงานเป็นวิชาหนึ่งที่มีการนับหน่วยกิตและให้คะแนนเป็นเกรด (N=10) และสถาบันควรวางนโยบายและวัตถุประสงค์การฝึกงานให้ชัดเจน (N=4) นักศึกษาเสนอแนะให้ตั้งวัตถุประสงค์ เพื่อนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จริงจากสถานฝึกงาน (N=68) สถาบันควรวางนโยบายและวัตถุประสงค์การฝึกงานของนักศึกษาให้ชัดเจน รวมถึงการตั้งวัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ (N=10) จากความคิดเห็นของกลุ่มประชากร พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ได้เสนอแนะตรงกันในอันดับแรกคือ ควรตั้งวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จริงจากสถานฝึกงาน

ตารางที่ 66 ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา เกี่ยวกับการให้ความสนับสนุน
การฝึกงานของบุคลากรในสถาบัน

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	N รวม
	N	N	N	
<u>การให้ความสนับสนุนของบุคลากรในสถาบัน</u>				
1. บุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันควรให้ความสำคัญ เรื่องการฝึกงานของนักศึกษา โดยให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน	2	4	23	29
2. ผู้บริหารควรให้ความสนับสนุน โดยจัดบุคลากรส่วนหนึ่ง สำหรับติดต่อหาสถานฝึกงานให้นักศึกษา	-	4	10	14
3. ผู้บริหารควรสนับสนุน โดยจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่น มีการสอนเสริมได้ในกรณีที่มีนักศึกษาติดงานฝึกและไม่สามารถเข้าชั้นเรียนในเวลาปกติได้	-	2	10	12
4. สนับสนุนให้อาจารย์ในสาขาวิชาทุกคนมีส่วนร่วมในการฝึกของนักศึกษา	-	5	2	7

ตารางที่ 66 เป็นข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการ
ให้ความสนับสนุนการฝึกงานของบุคลากรในสถาบัน ในภาพรวมพบว่า ข้อเสนอแนะอันดับแรก
คือ บุคลากรทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญ เรื่องการฝึกงานของนักศึกษา โดยให้ความร่วมมือใน
การดำเนินงาน (N=29) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดบุคลากรส่วนหนึ่งสำหรับติดต่อหา
สถานฝึกงานให้นักศึกษา (N=14) และผู้บริหารควรสนับสนุนโดยจัดการเรียนการสอนให้ยืด
หยุ่น เปิดโอกาสให้เข้าเรียนซ่อมเสริมได้ (N=12) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่ม
พบว่า ผู้บริหารได้เสนอแนะไว้เพียง 1 ข้อ คือ บุคลากรทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญ เรื่องการ
ฝึกงานของนักศึกษา โดยให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน (N=2) อาจารย์เสนอแนะตาม
ลำดับดังนี้ สนับสนุนให้อาจารย์ในสาขาวิชาทุกคนมีส่วนร่วมในการฝึกงานของนักศึกษา (N=5)
บุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันควรให้ความสำคัญ เรื่องการฝึกงานของนักศึกษา รวมถึงผู้บริหาร

ควรสนับสนุนให้จัดบุคลากรส่วนหนึ่งสำหรับติดต่อหาสถานฝึกงานให้นักศึกษา (N=4) นักศึกษา
เสนอแนะให้บุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันให้ความสำคัญเรื่องการฝึกงานของนักศึกษา โดยให้
ความร่วมมือในการดำเนินงาน (N=23) ผู้บริหารควรสนับสนุนโดยจัดบุคลากรส่วนหนึ่ง
สำหรับติดต่อหาสถานฝึกงาน รวมถึงควรจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้เข้า
เรียนซ่อมเสริมได้ (N=10) จากความคิดเห็นของกลุ่มประชากรพบว่า อาจารย์และนักศึกษา
เสนอแนะตรงกันในอันดับ 2 คือ ผู้บริหารควรสนับสนุนโดยจัดบุคลากรส่วนหนึ่งสำหรับติดต่อ
หาสถานฝึกงานให้นักศึกษา

ตารางที่ 67 ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และผู้ประกอบการเกี่ยวกับความร่วมมือของสถาบันและสถานประกอบการ ด้านการฝึกงานของนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	ผู้ประกอบการ	N รวม
	N	N	N	N	
<u>ความร่วมมือระหว่างสถาบันและสถานประกอบการ</u>					
1. สถาบันและสถานประกอบการควรร่วมมือกันทุกขั้นตอน โดยจัดเป็นโครงการร่วมเรื่อง การฝึกงานของนักศึกษา ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน และประเมินผล	1	2	16	6	25
2. สถานประกอบการควรให้ความร่วมมือในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน	1	3	5	5	14
3. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรของสถาบันและสถานประกอบการให้มากขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	2	9	-	-	11
4. อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกงานควรมหาโอกาสเข้าฝึกงานในสถานประกอบการ ก่อนส่งนักศึกษาเข้าฝึก	-	2	2	5	9
5. เชิญบุคลากรของสถานประกอบการมาให้ความรู้ หรือแนะนำการปฏิบัติตัวแก่นักศึกษา ก่อนออกฝึก	2	3	-	-	3
6. รัฐบาลควรออกกฎหมายรองรับให้สถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงานของนักศึกษา	1	2	-	-	3

จากตารางที่ 67 เป็นข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และผู้ประกอบการเกี่ยวกับความร่วมมือของสถาบันและสถานประกอบการ ด้านการฝึกงานของนักศึกษา ในภาพรวมพบว่า อันดับแรกเสนอแนะให้สถาบันและสถานประกอบการ ร่วมมือกันจัดการฝึกงานเป็นโครงการร่วม (N=25) รองลงมาคือ สถานประกอบการควรให้ความร่วมมือในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน (N=14) และควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลากรของสถาบันและสถานประกอบการให้มากขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน (N=11) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารเสนอแนะให้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลากรของสถาบันและสถานประกอบการให้มากขึ้น และเชิญบุคคลากรของสถานประกอบการมาให้ความรู้ หรือแนะนำการปฏิบัติแก่นักศึกษาก่อนฝึกงาน (N=2) กลุ่มอาจารย์เสนอแนะให้ตามลำดับดังนี้ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลากรของสถาบันและสถานประกอบการให้มากขึ้น (N=9) สถานประกอบการควรให้ความร่วมมือรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน (N=3) และสถาบันและสถานประกอบการควรร่วมมือกันจัดการฝึกงานเป็นโครงการร่วม รวมถึงอาจารย์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรรหาโอกาสเข้าฝึกงานในสถานประกอบการก่อนส่งนักศึกษาออกฝึก (N=2) กลุ่มนักศึกษามีความเห็นว่างานว่า สถาบันและสถานประกอบการควรร่วมมือกันจัดการฝึกงานเป็นโครงการร่วมเป็นอันดับแรก (N=16) รองลงมาคือ สถานประกอบการควรให้ความร่วมมือรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน (N=5) และอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องควรรหาโอกาสเข้าฝึกงานในสถานประกอบการก่อนส่งนักศึกษาเข้าฝึก (N=2) ส่วนผู้ประกอบการเสนอแนะตามลำดับดังนี้ สถาบันและสถานประกอบการร่วมมือกันจัดการฝึกงานเป็นโครงการร่วม (N=6) สถานประกอบการควรให้ความร่วมมือรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน รวมถึงอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องควรรหาโอกาสเข้าฝึกงานในสถานประกอบการก่อนส่งนักศึกษาเข้าฝึก (N=5) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากกลุ่มประชากรพบว่า กลุ่มผู้บริหารและอาจารย์ เสนอแนะตรงกันในอันดับแรกคือ ควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลากรของสถาบันและสถานประกอบการให้มากขึ้น นักศึกษาและผู้ประกอบการเสนอแนะตรงกันในอันดับแรกและอันดับ 2 คือ สถาบันและสถานประกอบการควรร่วมมือกันจัดการฝึกงานเป็นโครงการร่วม และสถานประกอบการควรให้ความร่วมมือรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน

ตารางที่ 68 ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และผู้ประกอบการ เกี่ยวกับ
ขั้นตอนการดำเนินงานการฝึกงานของนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ผู้ประกอบการ N				รวม
	N	N	N	N	
<u>ขั้นตอนการดำเนินงาน</u>					
1. ควรมีการนิเทศการฝึกงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	2	2	20	15	39
2. จัดให้มีการฝึกงานภายนอกสถาบันในแต่ละปี ที่ศึกษา (ปวส.1 และปวส.2)	-	-	28	3	31
3. วางแผนการติดต่อกับสถานประกอบการล่วงหน้าอย่างน้อย 2 เดือน เพื่อความสะดวกในการจัดหน่วยงานให้นักศึกษาฝึก	-	3	12	-	24
4. จัดปฐมนิเทศเพื่อให้คำแนะนำเรื่องการปฏิบัติตัวในสถานประกอบการแก่นักศึกษาก่อนออกฝึกงาน	-	1	7	3	11
5. ให้นักศึกษาติดต่อขอฝึกงานด้วยตนเอง	-	-	9	-	9
6. จัดงานฝึกให้ตรงกับความรู้ความสามารถของนักศึกษา	-	2	3	4	9
7. สถาบันควรกำหนดขอบข่ายงานที่จะให้นักศึกษาและแจ้งให้สถานประกอบการทราบล่วงหน้าเพื่อจัดงานฝึกได้ถูกต้อง	-	-	-	7	7
8. สถาบันควรเป็นฝ่ายติดต่อหาสถานฝึกงานให้นักศึกษา	-	-	7	-	7

จากตารางที่ 68 เป็นข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และผู้ประกอบการ เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานการฝึกงานของนักศึกษา ในภาพรวมพบว่า ข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ ควรมีการนิเทศการฝึกงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ (N=38) รองลงมาคือ จัดให้มีการฝึกงานภายนอกสถาบันในแต่ละปีการศึกษา (N=31) และวางแผนการติดต่อกับสถานประกอบการล่วงหน้า เพื่อสะดวกในการจัดงานฝึก (N=24) เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้บริหารเสนอแนะไว้เพียงข้อเดียวคือ ควรมีการนิเทศการฝึกงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ (N=2) กลุ่มอาจารย์เสนอแนะให้วางแผนการติดต่อกับสถานประกอบการล่วงหน้า เพื่อสะดวกในการจัดงานฝึกเป็นอันดับแรก (N=3) รองลงมาคือ ควรมีการนิเทศการฝึกงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงจัดงานฝึกให้ตรงกับความรู้ความสามารถของนักศึกษา (N=2) ส่วนนักศึกษาเสนอแนะตามลำดับดังนี้ จัดให้มีการฝึกงานภายนอกสถาบันในแต่ละปีการศึกษา (N=28) ควรมีการนิเทศการฝึกงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ (N=20) และควรวางแผนติดต่อกับสถานประกอบการล่วงหน้า เพื่อสะดวกในการจัดงานฝึก (N=12) สำหรับผู้ประกอบการเสนอแนะให้นิเทศการฝึกงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอเป็นอันดับแรก (N=15) รองลงมาคือ วางแผนการติดต่อกับสถานประกอบการล่วงหน้าเพื่อสะดวกในการจัดงานฝึก (N=9) และสถาบันควรกำหนดขอบข่ายงานที่จะให้นักศึกษาฝึก และแจ้งให้สถานประกอบการทราบล่วงหน้า (N=7)

ตารางที่ 69 ข้อเสนอแนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และผู้ประกอบการเกี่ยวกับระยะเวลาการฝึกงานของนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ผู้ประกอบการ N				รวม
	N	N	N	N	
<u>ระยะเวลาการฝึกงาน</u>					
1. ควรให้นักศึกษาได้ฝึกงานเป็นเวลา 2 เดือน	-	5	62	6	73
2. ควรให้นักศึกษาได้ฝึกงานเป็นเวลา 3-5 เดือน	-	-	11	5	16
3. ควรให้นักศึกษาได้ฝึกงานเป็นเวลา 1 เดือน	-	2	8	4	14
4. ควรกำหนดระยะเวลาการฝึกงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งสถาบัน	-	-	-	8	8

จากตารางที่ 69 เป็นข้อเสนอแนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และผู้ประกอบการเกี่ยวกับระยะเวลาการฝึกงานของนักศึกษา ในภาพรวมพบว่า ข้อเสนอแนะอันดับแรกคือ ควรให้นักศึกษาได้ฝึกงานเป็นระยะเวลา 2 เดือน (N=73) รองลงมาคือ ควรฝึกเป็นเวลา 3-5 เดือน (N=16) และควรฝึกเป็นเวลา 1 เดือน (N=14) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารไม่มีข้อเสนอแนะ ส่วนอาจารย์เสนอแนะให้ฝึกเป็นเวลา 2 เดือนเป็นอันดับแรก (N=5) รองลงมาคือ ควรฝึกเป็นเวลา 1 เดือน (N=2) นักศึกษาเสนอแนะให้ฝึกเป็นเวลา 2 เดือน เป็นอันดับแรก (N=62) รองลงมาคือ ควรฝึกเป็นเวลา 3-5 เดือน (N=11) และควรฝึกในระยะเวลา 1 เดือน (N=81) สำหรับผู้ประกอบการเสนอแนะให้กำหนดระยะเวลาการฝึกงาน ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งสถาบันเป็นอันดับแรก (N=8) รองลงมาคือ ควรให้นักศึกษาฝึกงานเป็นเวลา 2 เดือน (N=6) และควรฝึกเป็นเวลา 3-5 เดือน (N=5) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากกลุ่มประชากรพบว่า กลุ่มอาจารย์และนักศึกษาเสนอแนะตรงกันในอันดับแรกคือ ควรให้นักศึกษาได้ฝึกงานเป็นเวลา 2 เดือน

ตารางที่ 70 ข้อเสนอแนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และผู้ประกอบการ เกี่ยวกับ การวัดและประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษา

ข้อความ	ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ผู้ประกอบการ N				รวม
	N	N	N	N	
<u>การวัดและประเมินผลการฝึกงาน</u>					
1. ประเมินด้วยความยุติธรรมโดยให้ความละเอียดทุกขั้นตอน	-	-	25	-	25
2. อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการควรร่วมมือกันประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษา	-	3	3	8	14
3. ควรแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบเพื่อแก้ไขจุดบกพร่อง	-	-	10	-	10
4. ควรจัดสัมมนาหลังการฝึกงานทุกครั้ง	-	2	6	-	8
5. ควรจัดประเมินในข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงานเท่านั้น	-	-	-	6	6
6. สถาบันควรแจ้งประเด็นสำคัญที่ต้องการประเมินให้สถานประกอบการทราวล่วงหน้าก่อนส่งนักศึกษาเข้าฝึก	-	-	-	5	5
7. ควรจัดให้มีแบบประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งสถาบัน	-	-	-	5	5

จากตารางที่ 70 เป็นข้อเสนอแนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และ ผู้ประกอบการ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษา ในภาพรวมพบว่า เสนอแนะให้ประเมินผลด้วยความยุติธรรม โดยให้มีความละเอียดทุกขั้นตอนเป็นอันดับแรก (N=25) รองลงมาคือ ให้อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการร่วมมือกันประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษา (N=13) และควรแจ้งผลการประเมินให้กับนักศึกษาทราบเพื่อแก้ไขจุดบกพร่อง (N=10) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นจากแต่ละกลุ่มพบว่า ผู้บริหารไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ กลุ่มอาจารย์เสนอแนะให้อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการ ร่วมมือกันประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ควรจัดสัมมนาหลังการฝึกงานทุกครั้ง นักศึกษา เสนอแนะตามลำดับดังนี้ ประเมินผลด้วยความยุติธรรม โดยให้มีความละเอียดทุกขั้นตอน (N=25) แจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบ (N=10) และควรจัดสัมมนาหลังการฝึกงานทุกครั้ง (N=6) ส่วนผู้ประกอบการเสนอแนะให้อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการร่วมมือกันประเมินผลการฝึกงานเป็นอันดับแรก (N=8) รองลงมาคือ ควรจัดประเมินในขอบข่ายที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงานเท่านั้น (N=6) และสถาบันควรแจ้งประเด็นสำคัญที่ต้องการประเมินให้สถานประกอบการทราบล่วงหน้า รวมถึงควรจัดแบบประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งสถาบัน (N=5)

ตารางที่ 71 ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักศึกษา

ข้อความ	N
1. ควรเสริมความรู้แก่นักศึกษาเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึก ในสถานประกอบการ	20
2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความสามารถของตนเอง ตลอดเวลาที่มี การเรียนการสอน	18
3. เสริมความรู้ด้านภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับงานด้านอาหารและโภชนาการ	12
4. สอนให้นักศึกษาเรียนรู้หรือแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	5
5. ให้ความรู้เรื่องการปฏิบัติงานในสังคมและกลุ่มเพื่อน	4

จากตารางที่ 71 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักศึกษานับว่า อันดับแรก ผู้ประกอบการเสนอแนะให้สถาบันเสริมความรู้แก่นักศึกษาเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึกในสถานประกอบการ (N=20) รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความสามารถของตนเอง ตลอดเวลาที่มีการเรียนการสอน (N=18) และส่งเสริมความรู้ด้านภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับงานด้านอาหารและโภชนาการแก่นักศึกษา (N=12)